
20 ÉVE

ÚJRAINDULT A KATOLIKUS OKTATÁS MAROSVÁSÁRHELYEN

ÜNNEPI KIADVÁNY

Marosvásárhely, 2024, November 5.

Előszó

20 éve a középiskolai római katolikus teológiai osztály beiskolázásával újraindult a katolikus oktatás Marosvásárhelyen. Ahhoz, hogy ez megtörténjen, kellett az 1948-ban államosított II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Főgimnázium öregdiákjainak a hite, hogy iskolájuk újra megnyithassa kapuit; kellett a Bolyai Farkas Elméleti Líceum, amely befogadó intézményként átmeneti otthont és biztos keretet tudott adni az újrainduláshoz; kellett az egyházi vezetőség támogatása, amely hitelesítette a törekvést; kellettek a döntéshozók, úgy az önkormányzat, politika, mint az oktatásszervező intézmények részéről; kellettek a családok, akik gyerekeiket a katolikus oktatás felé irányították; kellettek az osztályfőnökök, tanárok, akik tartalmat adtak az újrainduló katolikus oktatásnak. Így 2004-ben elindult az első teológiai osztály, a C-sek története, amelyet a második lépés, az önálló katolikus oktatási intézmény létrehozása egy évtized után követett. Ez a törekvés már nagy ellenállást váltott ki, de ez egy még erősebb közösségi összefogást eredményezett. A helyzet úgy alakult, hogy a befogadó Bolyai Farkas Elméleti Líceum visszafogadó, gyám és támasz kellett legyen újra az elmúlt évtizedben.

Ünnepi kiadványunkban megszólaltatjuk a Gyulafehérvári Főegyházmegye főpásztorait, a kerületi főespereseket, az iskolaelkészeket, akik végigkísérték egyházi részről ezt a 20 évet. Az újraindulást kezdeményező öregdiákok részéről Bányász Sándor által megfogalmazott emlékek sorát követik a Bolyai iskola élén 2004-ben álló igazgatók, a magyar oktatásért felelős helyettes főtanfelügyelő és a főegyházmegyei tanfelügyelőség részéről történő visszaemlékezés. A jelenlegi iskolavezetés gondolatait a Bolyai Farkas Elméleti Líceum részéről az igazgató tolmácsolja, majd a néhány évig önállóan működő katolikus iskolát vezető igazgató visszaemlékezése mellett találjuk az átmenetileg igazgatói teendőket is ellátó, de az első évtizedben a „C”-seket koordináló tanár, osztályfőnök emlékeit, az első osztályok osztályfőnökeinek gondolatait pedig néhány diák múltidézése követi.

A visszaemlékezések és képek segítségével igyekszünk ízelítőt adni a mögöttünk álló 20 évről, bízva abban, hogy ez sok szép kerek évforduló ünneplésének csak a kezdeti állomása.

20 ÉVE ÚJRAINDULT A KATOLIKUS OKTATÁS MAROSVÁSÁRHELYEN

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS, 2024. NOVEMBER 5

PROGRAM:

10,00 ÓRA

HÁLAADÓ TE DEUM SZENTMISE
A KERESZTELŐ SZENT JÁNOS PLÉBÁNIATEMPLOMBAN

11,30 ÓRA

EMLÉKTÁBLA LELEPLEZÉS A BOLYAI FARKAS ÉLMÉLETI LÍCEUMBAN

14,00 ÓRA

TÁRLATMEGNYITÓ ÉS ÜNNEPI KIADVÁNY BEMUTATÁSA
A DEUS PROVIDEBIT TANULMÁNYI HÁZ ELŐTERÉBEN

14,30 ÓRA

KEREKASZTAL MEGBESZÉLÉS, ÉLMÉNYBESZÁMOLÓK
A DEUS PROVIDEBIT TANULMÁNYI HÁZ SZENT MIHÁLY TERMÉBEN

TÁMOGATÓK:

Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

PRO VITA CRISTIANA
Alapítvány

MEDIAPARTNER

MÁRIA RÁDIÓ
PRO LIT

Püspökké szentelésemre és érseki beiktatásomra a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum tanári- és diákközössége imacsokorral köszöntött. Ez mintegy hitvallás, hogy az újr alapítás viszontagságai közepette az iskola teljes közössége – 405 diák, 43 tanár, szülők, alkalmazottak, igazgató, közszereplők és háttérímádkozók – erős hittel vallja, hogy az iskola léte, ahogyan püspöki jelmondatom is hirdeti, minden tekintetben Krisztus által, Őbenne és Ővele képzelhető el.

A főegyházmegyét látogatva, annak helyzetéről tájékozódva, a marosvásárhelyi katolikus oktatást illetően egy igazi közösséget ismerhettem meg, amelynek erejét és élni akarását különösen 2022-ben láthattam. Amikor újra elvették az önálló intézményként való működési jogát, szellemében és belső életében megmaradt katolikus iskolának. Ezek a diákok, szüleik és a tanári közösség nem adták fel a reményt, hogy újra lehet és újra kell indítani a katolikus iskolát. A már 20 éve újraindult katolikus teológiai osztályok, de az elmúlt évtizedben a katolikus iskolában indult elemi, gimnáziumi és középiskolás reál és humán szakos elméleti osztályok diákjai is büszkén vallják önmagukat rákóczioknak.

Ami a marosvásárhelyi katolikus oktatás körül történik, önkéntelenül is az ősegyház híveinek közösségét juttatja eszembe: „A sok hívő mind egy szív, egy lélek volt” (ApCsel 4,32). Ahogy ők kitartottak a nehézségek közepette, egyek voltak a kenyértörésben, és hitük, kitartásuk gyümölcse beért, merem hinni, hogy a marosvásárhelyi, többször felszámolt, de mindig újrainduló, vagy az újraindulásban reménykedő katolikus iskolai közösség hite és kitartása is megtermi saját jó gyümölcsét.

Ez a töretlen hit, ez a közösségi erő és remény kötelez arra engem, hogy főpásztorként, ahol és amikor lehetett és lehet, imáimon túl mindent megtegyek, hogy ez az iskola létezzen és betölthesse hivatását.

Dr. Kovács Gergely, a gyulafehérvári Főegyházmegye érseke

Köszönöm az értesítést, hogy megünneplik a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum újraindulásának 20. évfordulóját. A jubileumok – lakodalom, papszentelés stb. – hagyományos elnevezésében a 20. évforduló „porcelánjubileum”, vagyis értékes, mint a porcelán, de ugyanakkor törékeny is. És ez érvényes az iskolára is, hiszen értékes a katolikus iskola, de ugyanakkor törékeny, folyton védeni kell.

Az Úr Jézus Egyházat alapított, és rábízta, hogy mindenkinek hirdesse a megváltás örömhírét, az Evangéliumot: „Menjete tehát, tegyéte tanítványommá mind a népeket! Kereszteljéte meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsáte meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.” (Mt 28,19-20.) Éppen

ezért az Egyház Krisztus adta feladata az igehirdetés, és ennek része a katolikus iskola is. Nem mondhatunk le róla soha! Ezért öröm a RKTL évfordulója is, mert az Úr Jézus ígéretének valóságát bizonyítja: „Veletek vagyok mindennap, a világ végéig.”

Az ünnepi alkalommal szeretettel megáldom a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum tisztelt igazgatóját, tanári karát és növendékeit, valamint mindazokat, akik küzdöttek az iskola újraindításáért, és küzdenek a fennmaradásáért is.

| +Jakubinyi György, nyugalmazott érsek

A marosvásárhelyi római katolikus oktatás

Az egyházi oktatás mindig kettős jellegű: tanításból és a tőle elválaszthatatlan nevelésből áll. Ahol Egyház volt, ott más-más szinten, de mindig, mindenütt jelen volt a tanítással egybekötött nevelés.

1702-ben így kezdték újra iskolaalapítással a római katolikus oktatást a Marosvásárhelyre költözött jezsuita atyák.

Az 1990-es változások oda vezettek, hogy újra egyházi oktatási hálózatot lehetett indítani. Úgy éreztem 1992-es idehelyezésem után, hogy nyelvi kultúránk átadása biztosított. Mégis rá kellett döbennem arra, hogy a megtanult anyag nem elég. Létezik olyan szellemiség, amit csak hívő tud átadni, hitre nevelni. Így lett fontos számomra a római katolikus főgimnázium újraindítása akármilyen kezdeti módon is.

Iskolánkat nem fogadta be a Művészeti Szaklíceum, még úgy sem, hogy az intézmény a római katolikus egyháztól elorzott épületben van, amelyet az állam a rendszerváltás után visszaadott egyházi tulajdonba.

Ekkor jelezte a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója, Bálint István, hogy befogadja iskolánk tanulóit az állami intézménybe. Ott már az állami gimnázium mellett működött a református egyházi oktatás. Meg is történt a befogadás. Ezt követően Csiha Kálmán református szuperintendens felelősségre vont: Hogy mertünk református intézetre rátelepedni?! Jeleztem, hogy a református egyházé az épület, amelyben az államnak is és a református egyháznak is működik önálló gimnáziuma. Minket az állami rész fogadott be, az általuk használt épületrészbe.

Ezt isteni gondviselésnek érzem, hiszen a II. világháborúban lebombázott Bolyai Gimnázium összes református növendéke – az épületük helyreállításáig – a római katolikus egyház épületében, a római katolikus II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban tanult.

Adj a Isten, hogy az istenhívők, hitük mélységeiben éljék közösségi életüket!

| Csató Béla paphácsi

A 20 éve újraindult marosvásárhelyi katolikus oktatás köszöntéseként

Mit is jelent 20 év? Egy ember életében sokat, egy intézmény életében, történelmi mértékkel mérve talán keveset. Biblikus távlatokban vagy az örök üdvösség szempontjából nézve azt kell mondanom, hogy az éveket nem csak időben, hanem intenzitásában is mérni lehet.

Ez a 20 év alatt Marosvásárhelyen 13 évet szolgálhattam. Ezen évek alatt társaimmal igyekeztünk mindent kicsivel jobban csinálni, többet tenni, mint tegnap, holnap pedig még többet, mint ma. S a katolikus oktatás helyzete folyamatosan arra készítetett, hogy minden nap egyre többet tehessünk. Marosvásárhelyre érkezésemkor a Bolyai Farkas Elméleti Liceumban már ötödik éve működtek a katolikus osztályok, és minden pénteken a plébániatemplomban kezdték a napot szentmisével. Az ittlétem első éveit követően megfogalmazódott az igény, hogy ezek az osztályok legyenek az alapjai egy újonnan megalakuló önálló katolikus iskolának. Első perctől fogva világos volt, hogy ez nem lesz egy könnyű történet. Sokszor viharos megbeszélések voltak az akkori polgármester irodájában, könyörtelen ellenállás és rosszakarat sugárzott ezekből. Csendesen imádkoztunk azért, hogy az Úr kegyelme megtörje ezt az ellenállást, s ebből erőt merítve, még az iskola újraalakulása előtt annak jövődjéig igazgatójával plébániai zárandoklataink során bizalommal készítettünk közös fényképet II. Rákóczi Ferenc szobraival. Tudtuk, hogy a jószándékú törekvésnek a gondviselés kellő kegyelmet ad, hogy az célba érjen. Óriási öröm volt a szívemben, amikor erre sor kerülhetett 2015-ben. Az újraindult iskola kezdeti anyagi terheit lehetőségeink szerint enyhíteni igyekeztünk, pályázatok sora indult be. A kihívások erőt, belső békét, örömet hoztak magukkal.

Közismert, mi történt 2016 őszén. De lehet, hogy nem eléggé ismert, hogy mekkora kegyelmi időszak vette ekkor kezdetét. A templomi imák, a közösség megmozdulása, a fizetés nélkül maradt tanároknak a templomi gyűjtés, az imaláncok beindulása tette egyre erősebbé a meggyőződést, hogy a templom és ez az iskola valóban egybeforrt, s az iskola felszámolása, majd újraindulása során egyre erősebbé vált a meggyőződés, hogy ezt az iskolát az Úr a kezén hordozza. Formálja a közösséget. S még ha külső támadások is érik, ez a közösség egyre erősebb és tudatosabb lesz. 2014-ben a katolikus osztályok összes diákja a csoportképen még elfért az oltár előtt, s 2022-ben már a karzaton is kellett üljének a zöld nyakkendőös diákok, mert a templom hajója már kevés volt a befogadásukra.

S ez nem véletlen. Jeremiás könyvének 17. fejezetében ez áll: „Áldott az az ember, aki az Úrban bízik, akinek az Úrban van a reménye. Olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely gyökereit egészen a folyóig ereszti. Ha jön a hőség, nem kell félnie, lombja mindig zöldelleni fog. Szárazság idején sem kell aggódnia, akkor sem szűnik meg gyümölcsöt teremni.” (Jer 17,7-8). A 2004-ben a Bolyai által befogadott katolikus oktatás, a 2015-ben újraindult katolikus iskola, a 2016-ban kezdődő megpróbáltatások, a 2018-as újraindulás, s a marosvásárhelyi szolgálatom utolsó évében történt újabb felszámolása mind-mind azt mutatják, hogy akinek az Úrban van a reménye, annak valóban

nem kell félnie, sem hőségtől, sem szárazságtól, mert nem fog megszünni gyümölcsöt teremni.

S most térben ugyan távol, de lélekben közel, kívánom hogy ne szűnjön meg a marosvásárhelyi katolikus iskola soha gyümölcsöt teremni, s a hőség, a szárazság közepette is, ugyanúgy az Úrban legyen, mert a kegyelem forrásánál van a gyökere!

Oláh Dénes plébános

Iskoláinkban neveljük a következő nemzedéket: elmondhatjuk tehát, hogy úgy tehetjük a legtöbbet a jövőnk érdekében, ha iskoláinkba fektetünk. Nagyon fontos, hogy a jövő felnőttjei, a jövő közszereplői és döntéshozói mindannyian stabil, megbízható értékrenddel rendelkezzenek. A katolikus iskolában a tanterv által előírt ismereteken túl sajátos többletet is kapnak a tanulók azzal, hogy nevelésük alapja a krisztusi értékrend.

A katolikus iskola biztosítja a családoknak azt, hogy az ide járó diák, aki ideje jelentős részét az iskolában tölti, azt az értékrendet kapja meg ott is, amit otthon a családban megél. Elősegíti azt, hogy a hit, amely jó példa esetén öntudatlanul ivódik a diákokba otthon, ez a gyermeki hit az iskolában tudatossá váljon.

A Keresztelő Szent János Plébánia igyekszik Marosvásárhelyen a szükséges szellemi-lelki háttérrel biztosítani a katolikus iskola tanárainak, illetve diákjainak. Teszi ezt elsősorban a személyes jelenléttel: folyamatos kapcsolattartás, találkozások, közös programok szervezése (lelkinapok, zárándoklatok, lelkipozíció), illetve az iskolai és iskolán kívüli szervezett tevékenységek támogatása által.

Péter Arthur főesperes

Az indulás

2002 nyarán összehívtuk a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Fiúgimnázium még élő, egykori diákjait, hogy méltó módon emlékezzünk a marosvásárhelyi római katolikus oktatás újraindításának 300. évfordulójára. Nagyon sokan tettek eleget felhívásunknak, még külföldről is többen hazajöttek: Észak-Afrikából, Ausztráliából, valamint Angliából. A találkozón az a döntés született, hogy el kellene indítani Marosvásárhelyen a katolikus iskolai oktatást. Kettős célt tűztünk ki magunk elé: a katolikus iskolai oktatás elindítását, valamint a valamikori Rákóczi, a mostani Unirea épületébe beköltöztetni az újraindult intézményt.

Az újraindítással kapcsolatos munkát felosztottuk egymás között. Ez egy közös tevékenység volt,

de a hatékony munka miatt szükségesnek tartottuk a feladatok leosztását. 2002 szeptemberében Kameneczy Árpád, egykori diák, gyűlést szervezett, ahol elnöknek Péter Mihály, alelnöknek Bányász Sándor és Ávéd Ervin, titkárnak pedig Kiss Géza lett megválasztva. Így kezdődött a közös munka, amelyben a megválasztott vezetőség mellett aktívan részt vett még Páll Géza, Ávéd János is. De nagyon sokan mások is az öregdiákok közül folyamatosan segítettek, mint például Léderer András zsidó osztálytársunk, aki külföldről állandóan érdeklődött, hogy milyen anyagi támogatásra lenne szükség.

A tervezés és a kivitelezés folyamatában több dolgot kellett megoldani. Egyrészt fel kellett venni a kapcsolatot az egyházzal. A főesperesi hivatal Csató Béla főesperessel együtt támogatta az ügyet. A Gyulafehérvári Főegyházmegyei Hatóság az öregdiákok felterjesztésére pozitívan reagált. A főesperesség megszervezett egy találkozót a Gyulafehérvári Főegyházmegye oktatási osztályával, amelyen részt vett Gál László úr, ahol megbeszélték, hogy a főegyházmegyei hatóság egyházi, az öregdiákok pedig világi vonalon képviselik a marosvásárhelyi katolikus oktatás újraindításának ügyét.

Különös segítséget kaptunk Fodor Imre alpolgármestertől, aki a saját költségén kétszer is repülőre ült, Bukarestbe utazott, a minisztériumi engedélyeztetéssel kapcsolatban tárgyalt, valamint a helyi tanácsban is határozottan képviselte a katolikus oktatás ügyét. Ugyancsak szerepe volt abban is, hogy végül a Bolyai Farkas Elméleti Liceum adott otthont az induló katolikus osztálynak. Kiemelném még Kerekes Károly képviselő úr segítségét is, akit Moszkovits Károly osztálytársammal együtt kerestünk meg, s aki a tanügyminiszterrel való egyeztetést is vállalta.

Amikor az induló katolikus osztálynak helyet kerestünk, elsőként az Unirea Nemzeti Kollégium vezetőségéhez folyamodtunk. Úgy gondoltuk, hogy az egykori egyházi iskola épületében kellene újraindulnia a katolikus oktatásnak. Az Unirea azonban visszautasította kérelmünket. Ezután a Művészeti Szaklíceumhoz fordultunk, hiszen valamikor abban az épületben is katolikus oktatási intézmény működött. Helyhiányra hivatkozva, valamint arra, hogy az iskola profiljának nem felel meg az indítandó osztály, elutasították kérésünket. Végül a Bolyai Farkas Elméleti Liceum fogadott be. Itt megfelelően képzett tanári kar, valamint Kanizsay Györgyi személyében lelkes osztályfőnök kezdte el a munkát a jelentkező és felvételt nyert gyerekekkel. Az első osztályterem berendezésekor, a falra felkerülő első kereszt elkészítése után az újraindulás első lépéseként az osztályban elmondtunk egy imát. Amikor 2015-ben az önálló iskola tanévnyitója volt, az öregdiákok közösen a legfiatalabb diákkal elültették az újraindulás fáját.

A Sanctus Emericus Katolikus Öregdiákok Köre, amíg tehetette, nyomon követte, kísérte a katolikus osztályokba járó diákok fejlődését. A külföldről érkező – nem túl sok – támogatásnak köszönhetően még az anyagi nehézséggel küszködő diákokat segíteni is tudta.

Reméljük, hogy minden nehézség ellenére a katolikus oktatás újra megerősödik Marosvásárhelyen, és a kor követelményeinek megfelelő, színvonalas szellemi és lelki képzést tud nyújtani minden diákjának.

Bányász Sándor, öregdiák

Húsz év

Húsz éve történt a katolikus oktatás újraindítása Marosvásárhelyen, 2004 szeptemberében, a Bolyai Farkas Elméleti Liceumban. Hogy miért a Bolyaiban, ennek külön története van. 2003 márciusában a Sanctus Emericus Katolikus Öregdiákok Társaságának küldöttsége - Pápai József, Péter Mihály, Bányász Sándor, Ávéd Ervin - kereste meg a Bolyai vezetőségét azzal a kéréssel, hogy újra szeretnék indítani a katolikus oktatást Marosvásárhelyen. Elmesélték, hogy már próbálkoztak kérésükkel az Unirea és a Művészeti Liceumban, de mindkét iskola vezetőségi tanácsa elutasította befogadási kérésüket. Szomorúan és meglepődve hallgattam a történetet, hiszen mindkét említett iskolában katolikus iskolák működtek, és az épületek is a katolikus egyházhoz tartoztak. Nagyon éreztem, hogy itt most segíteni kell. És segítettünk. Mai napig büszke vagyok arra, hogy a Bolyai helyet, oktatást, nevelést és védelmet biztosított a jövődi katolikus iskola diákjainak.

A Katolikus Érseki Hivatal 2003. március 25-én kérte hivatalosan a katolikus osztály beindítását a Bolyaiban. Ezután következett a hivatalos engedélyek jóváhagyása, és a 2004 – 2005 -ös tanévre a Bolyai beiskolázási tervében már szerepelt a katolikus osztály, így 2004-ben elindult a katolikus oktatás Marosvásárhelyen. 2004-ben a régi iskolai épületeket visszaszolgáltatták az egyháznak. Az első osztály 23 fővel indult, osztályfőnöke Kanizsay Györgyi volt. A másodiknak Fodor Gizella, a harmadikat Pápai József kezdte el, és Székely Szilárd vitte ki, akinek jelentős szerepe volt az iskola további fejlődésében. A negyediket Haller Béla vállalta. Az osztályokban tanító bolyais tanárok felelősségteljesen vállalták a feladatot, és minőségi munkát végeztek. Így az évek során az osztályok teljesítménye is sokat javult. A statisztika szerint a 2008-ban végzett legelső osztály 8,74-es, a 2010-ben végzetek pedig már 9-es átlaggal végezték a tizenkettedik osztályt. Az itt végzett diákok közül szép számban jutottak be különböző egyetemekre. Itt ki szeretném emelni a 2009-es évfolyamból Simon Laurát, aki sikeresen elvégezte a pszichológia szakot, és ma Marosvásárhely egyik közismert gyermekpszichológusa. Büszkéek lehetünk rá.

Jelentős szerepe volt az oktatás megszervezésében Csató Bélának, a Keresztelő Szent János Plébánia esperesének, aki kezdetben minden héten meglátogatta a katolikus osztály diákjait, és elbeszélgetett velük, változatos programokat szervezett nekik. Sokat és sokszor beszélgettünk, és már akkor megfogalmazódott a jövőbeli terv, hogy ezekből a diákokból egyszer újraindulhat a katolikus középiskola, ami 2015-ben meg is valósult...

Sajnos, az ünnepi megemlékezést kissé beárnyékolja a román szélsőséges politikai erők nacionalista, diszkriminatív és arrogáns magatartása, akik az utóbbi években több ízben is megakadályozták az iskola önálló magyar egyházi oktatási intézménnyé válását. Az iskola jelenleg a Bolyaihoz csatolva több mint 500 diákot nevel és oktat az elemi, gimnáziumi és középiskolai tagozatokon.

Nagyon biztató az, hogy az Öregdiákok, diákok, szülők és tanárok a marosvásárhelyi magyarság akarata erősödik! A Katolikus Iskolát nem adjuk fel!

Kívánok további sok sikert, jó egészséget a diákoknak, szülőknek és tanároknak, valamint Dr. Tamási Zsolt igazgató úrnak, aki tevékenysége által már szimbólummá vált az önálló katolikus iskola megvalósításának folyamatában.

Dr. Bálint István, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum volt igazgatója

A kezdet...

2004 tavaszán felröppent a hír: ösztöl lesz római katolikus teológiai osztály, végre a tanügyminisztérium megadta a jóváhagyást. A törvény szerint ez az osztály be kell kerüljön annak az oktatási intézménynek a beiskolázási tervébe, ahol indulni fog. Ez az egykori Római Katolikus Főgimnázium utóda, a későbbi Unirea Líceum kellett volna legyen, de teremhiányra hivatkozva az iskola vezetősége elutasította a befogadást, majd ugyanezt tette a Művészeti Líceum, a volt Zárda vezetősége is.

Történt ez akkor, amikor már a médiában megjelent, hogy az Országos Restitúciós Bizottság elvi döntése alapján az említett két épületet (valamint a Református Kollégium épületét) visszaszolgáltatja jogos tulajdonosainak – az illető egyházaknak.

Ez az áldatlan helyzet vezetett oda, hogy Albertini Zoltán Maros megyei főtanfelügyelő-helyettes felkérte a Bolyai Farkas Elméleti Líceum vezetőségét, hogy fogadja be az induló római katolikus teológiai osztályt.

Ez részünkről természetesen megtörtént, de rövid időre „feszültebb” pillanatokat eredményezett a katolikus és református egyház vezetői között. Ezután az egyházak képviselői tárgyaltak egymással, egyeztettek, és az induló római katolikus teológiai osztály a Bolyai iskola 2004/2005-ös tanév beiskolázási tervében maradt. A hírt a megyei tanfelügyelőség közölte az iskolákkal, majd mi is átadtuk a Népújságnak (Népújság, 2004. május 20. – „Beiskolázási terv a 2004-2005 - ös tanévre”)

A fentieket megelőzően Csató Béla főesperes-plébános „Felhívás”-t tett közzé a Népújságban (2004. V. 12.) „Római katolikus középiskolai oktatás Marosvásárhelyen” címen. Idézet a felhívásból: „Örömmel értesítjük az érdeklődőket, hogy a Bolyai Farkas Elméleti Líceum keretében vegyes római katolikus osztály indul a 2004-2005-ös tanévben. A katolikus osztály tanári kara a Bolyai líceum tanári karából tevődik össze. A vidékről érkező tanulók számára a bentlakás és étkezés biztosított. A jó tanulmányi eredményt elérő tanulók ösztöndíjban részesülnek. A távlatokban a katolikus egyház szeretné a katolikus oktatást önállóvá tenni saját intézményrendszerben, az ősi hagyományokat folytatva....”

Én ebben bíztam első pillanattól kezdve és bízom továbbra is!

Előbb-utóbb lesz igazságszolgáltatás!

Visszatérve az osztályszervezéshez: a Bolyai iskola vezetősége a tantestülettel is egyeztetett az osztályfőnök személyét illetően [Kanizsay Györgyi vállalta], valamint majd az osztályban tanító szaktanárokról. Ezt követően Csató Béla főesperes 2004. június 7-én meghívta a plébániára egy találkozóra mindazokat a tanárokat, akik vállalták az osztály tanítását. [Megj.: ettől kezdve ezekre a találkozókra havi rendszerességgel került sor. Jó volt megbeszélni, átbeszélni az eredményeket, a felmerült gondokat, és főleg a „Hogyan tovább”-ot?]

Következett a diáktoborzás, majd a felvételi meghirdetése az iskola hirdetőjén, valamint a Népújságban [2004.VI. 22.]. A felvételi vizsga 2 részben zajlott: 2004. június 27-én, vasárnap délután a szóbeli, majd 28-án reggel az írásbeli. Ezen a vizsgán nem teltek be a helyek, ezért pótfelvételt hirdettünk meg az iskola hirdetőtábláján, valamint a Népújságban [2004. VII. 8.] július 13-14-re. Ezúttal a helyek beteltek, így most már egy kis vakációs pihenés után következett az új tanév szervezése. Folyamatos kapcsolatban voltunk az egyház képviselőivel és a leendő osztályfőnökkel, aki a nyár folyamán felvette a kapcsolatot a katolikus osztályba bejutott diákok szüleivel, mivel az új helyzettel kapcsolatban állandó kérdések merültek fel.

Elérkezett 2004. szeptember 15-e, a tanévnyitó, de ez a tanügyi sztrájk miatt elmaradt. Megtartottuk viszont a katolikus évnitőt, 2004. szeptember 18-án a Keresztelő Szent János plébániatemplomban 18 órától. A Bolyai iskola vezetőségét én képviseltem; jelen voltak az osztályban tanító tanárok közül: Kanizsay Györgyi osztályfőnök, Fejér Magdolna informatika szakos, Fodor Gizella testnevelés szakos, Haller Béla francia-olasz szakos, Marx Ágnes angol szakos, Murvai Éva magyar szakos és Pápai József latin szakos kollégák.

Ezt követően 2004. szeptember 21-én megtartottuk az osztály első szülői értekezletét az osztályfőnök vezetésével, és ezzel elindult az új osztály. Úgy éreztük történelmi jelentőségű az indulás. Reméltük, hogy az új osztály elindításával visszaállítjuk az egykori katolikus oktatást Marosvásárhelyen.

| Horváth Gabriella, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum volt igazgatója

A II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Iskola újraalapításának első lépései

Azért tudok konkrét adatokkal szolgálni, mert 2003–2008 között a Maros Megyei Tanfelügyelőség főtanfelügyelő-helyettese voltam, és hatáskörömbe tartozott többek között a magyar anyanyelvű oktatás is. Pontosan tudom, hogy mi történt ezekben az években. Az azelőtti és azutáni időszakokról nem az én tisztem nyilatkozni.

2003-ban több jóhiszemű emberrel folytatott beszélgetés során jogosan vetődött fel a katolikus

oktatás újraindítása Marosvásárhelyen. A folyamat 2004-ben kezdődött el. Azért 2004-ben, mert a megyei beiskolázási tervet a 2003–2004-es tanévre ekkorra már jóváhagyták, és nem lehetett változtatni rajta. Természetesen nem „Il. Rákóczi Ferenc” névvel indult el a folyamat, hanem egy római katolikus teológiai líceumi osztály létrehozása volt a tét.

2004-ben jómagam mellett még két kitűnő ember indítványozta és szorgalmazta a teológiai oktatás újraindítását: a Római Katolikus Egyház részéről Csató Béla, az akkori marosvásárhelyi főesperes és a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal részéről Fodor Imre, az akkori alpolgármester. A velük való többszöri tanácskozás után elkezdtem felmérni, hogy lenne-e igény erre a szakra a VIII-os diákok körében, mert első lépésben csak egy líceumon belüli teológiai osztályról lehetett szó, ami az akkori meglátásaink szerint idővel ki fog fejlődni teljes ciklusra, és ez később be is igazolódott. Nagy segítségemre volt Csató Béla főesperes, aki többször is összegyűjtötte a környékbeli papokat, akik felméréseket készítettek a kerületükben tanulók körében. A felmérések eredménye az volt, hogy lenne elég diák egy teológiai osztály indítására.

Következett az a lépés, hogy a Tanügyminisztériummal el tudjam fogadtatni egy plusz magyar osztály megjelenését a Maros megyei beiskolázási tervben, mégpedig római katolikus teológiai szakon, ami teljesen újdonság volt. Abban az időben ez így működött, nem volt szükség tanácsi határozatra, és a lényeg az, hogy a 2004–2005-ös tanév megyei beiskolázási tervébe sikerült bevenni a teológiai osztályt.

Az eddigi alapján egyszerűnek a tűnhet a történet, de ez csak a látszat, azért éppen ilyen egyszerűen nem ment, viszont konoksággal – az ügy érdekében – sikerült a nehézségeket áthidalni.

Az igazán nagy lépés ezután következett: helyet találni az osztálynak egy líceum keretében.

Nagy segítségemre volt Fodor Imre, az akkori alpolgármester, akivel megpróbáltuk az osztályt a Művészeti Líceum épületébe (a volt Zárda) helyezni. Nagy ellenállásba ütköztünk, mert a tantestület – a vezetőség sugallatára – nem fogadta be az osztályt. Máshol is próbálkoztunk, de eredménytelenül. Mégsem hátráltunk meg. Végül is az az ötletem támadt, hogy próbáljuk meg a Bolyaiban, ahol Bálint István igazgató és Horváth Gabriella igazgatóhelyettes felkarolták ügyünket a tantestülettel együtt. Habár a líceum már sok osztállyal működött, lett helye az új osztálynak is. A tanár kollégák becsületére váljon, hogy felvállalták a teológiai osztály tananyagának az oktatását is, természetesen a szaktantárgyakat erre képzett pedagógusok vállalták. Itt szépen csendesen kifejlődött a teljes ciklus a líceumi oktatásban, ami sajnos egyeseknek nem tetszett, és következtek a gondok. Remélem, hogy hamarosan a mai gondok is meg fognak oldódni, és működhet tovább minden szinten – az időközben egy időre külön intézménnyé is alakult formában – a római katolikus iskola.

Zárójelben csak annyit szeretnék még megemlíteni, hogy én is ebből az intézményből vonultam nyugállományba, ahol egy kitűnő tantestület tagja lehettem.

Albertini Zoltán, volt Maros megyei főtanfelügyelő-helyettes (2003–2008)

Egy iskola odisszeája

Prohászka Ottokár (1858 – 1927) római katolikus pap, egyházi író, kétszeres, filozófiai és teológiai doktor, politikus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, országgyűlési képviselő, 1905-től haláláig Székesfehérvár megyés püspöke – a következőket írta a nevelésről: A nemzet nevelését az iskola kezdi; itt rakják egymásra a nemzedékek műveltségének vagy föl- vagy lemenő lépcsőit; itt emelik magaslatokra az igazság és erkölcs napsugaras régióiba az eszmélni kezdő ifjú lelkeket, ahol kifejlődik eszük és szívük, nem annyira a nagy problémák fölfogására, mint inkább az eszmék szeretetére és átkarolására. A lány, fogékony lelkekbe itt nyomódnak bele nemcsak az elvek csontgerincei, hanem az erkölcsi eszmék finom szirmai és levélkéi is...

...haszonlóan szárnyaló mondatok foganhattak azon katolikus öregdiákok gondolataiban, akik 2003 őszén levelükkel felkeresték a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekséget, hogy indítványozzák a katolikus felekezeti oktatás újólag történő megszervezését – az iskolázás kultúr-fellegvárában – Marosvásárhelyen.

Ez a megkeresés adta az indítást arra, hogy az érsekségi tanfelügyelőség képviselőiként keressük annak lehetőségét, hogy a több évszázados múltra visszatekintő, de 1948-ban kényszerűleg megszüntetett katolikus felekezeti oktatást, újszerű hitvallásos iskolaformában megpróbáljuk létrehívni.

Visszatekintve a kezdetekre (a teljesség igénye nélkül!), írásos dokumentumok bizonyítják, hogy Marosvásárhelyen a XVI. századig a ferencesek működtettek iskolát, mindaddig – amíg (a Tordai Országgyűlés határozatainak következtében) 1556-ban a szerzetesek kénytelenek elhagyni a várost.¹

Másfélszázadnak kellett elvonulnia „az eltiport kereszt romjai fölött”², míg Marosvásárhelyt is a katolikus hitélet – iskoláival együtt – újra feltámadhatott, miután a bécsi udvar I. Lipót (Leopold) révén átvette Erdély kormányzását.³ A vásárhelyi és környéki kis- és középnemesség – a katolicizmus fellélegzésének lehetősége láttán – „felsőbb helyen” katolikus lelkeszt kért. Erre a kérelmezésre az idős Székely Zsigmondot küldték Marosvásárhelyre, akinek nem volt sem testi, sem erkölcsi ereje elegendő, mely képesítette volna arra, hogy a hamvaiban 150 évig porladott egyház falait újra felemelje és benépesítse. A nagy feladatra ő maga is képtelennek érezte magát, és háromévi lelkipásztorkodás után, 1702-ben, a fáradságos apostoli munkára a Kolozsvárt tanítással foglalkozó jezsuitákat hívja meg,⁴ mellyel a legjobb választást tette. A tudományokban, műveltségben és az életszentségben példamutató és követendő misszionáriusokra volt itt szükség. A misszió rendtagjai kezdetben csak tanítással foglalkoztak, a koordinálás feladatával ideiglenesen Endes István rendtársukat, jeles logika-professzort bízzák meg...⁵

¹ A marosvásárhelyi Róm. Kath. Gymnasium Értesítője - MvhRKG Ért. 1894-95. 10.

² MvhRKG Ért. 1894-95. 11.

³ Vö. ASZTALOS Miklós (szerk.): A történeti Erdély. Budapest 2001. 285.

⁴ Vö. MvhRKG Ért. 1894-95. 11.

A jezsuiták kitartó és áldozatos munkával – a korigénynek megfelelő – színvonalas iskolát hoztak létre. Oktatási intézményüknek neves és tehetsős (civil és egyházi) támogatókat nyertek meg, melynek következtében látványosan fejlődhetett a – templombővítés mellett – a jezsuita iskola, mind a tanulólétszám, mind pedig az infrastruktúra tekintetében. [A jezsuita rend tartományfeje - Ausztria és Magyarország provinciálisa -, Mollindes Ferenc marosvásárhelyi missziós házának újabb szükségéről alig értesült, azonnal 1000 ezer rh. frtot bocsát az egyházközség rendelkezésére, hogy ezen összeg egy részével telket vegyen, másik részével pedig iskolát építsen rá, „mégpedig oly nagy terjedelműt, hogy legalább 500 tanulót befogadhasson”.⁵ Az iskola új hajléka állandó menedékhelyet nyújthatott a marosvásárhelyi katolikus gimnáziumi oktatásnak. Hamarosan jó hírnévre tesz szert a jezsuiták oktatási-nevelési elvein alapuló iskola, látogatottsága is mindinkább nagyobbodik: 1736-ban 95, 1760-ban 120, 1761-ben pedig már 150 a tanulók száma.]

A marosvásárhelyi gimnázium és nevelőház fejlődését hátráltatta a jezsuiták munkálkodásának betiltása:

És még mit tettek volna? Hová fejlődött volna nevezetesen a nevelőház és gymnasium, ha serény munkálkodásuknak és alkotásaiknak 1773-ban bekövetkezett eltörlötésök útját nem vágja? E kérdésekre adjanak feleletet az erdélyi r. kath. status azon teljes gymnasiumai és jól elrendezett nevelőházai, [pl. a kolozsvári], melyeknek nemcsak alapját le, – hanem tetőzetét is ők teheték fel, s a melyek jelenlegi bevégeztségek kedvező helyzetét egyedül nekik – a Jezuitáknak köszönhetik. Marosvásárhelyi intézeteinknek nem jutott e kedvező helyzet osztályrészül. A bevégezetlenségnek káros hatásai nem is érezhetők oly fájdalmasan, mint éppen itt!⁷

Annak ellenére, hogy 1773-ig csak a Sintaxisig lehetett az iskolát kifejleszteni, az mégis egyike volt a leglátogatottabbaknak. Alig fél évszázad alatt 2949 ifjú részesült katolikus oktatásban és 1105 szegény fiú nyert ellátást a nevelőházban.

A jezsuita rend eltörlésével, Marosvásárhelyt is a rendtagok világi papokká lettek, így professzori minőségükben megmaradhattak. Az iskola szelleme, iránya, tantárgyak s azok osztályfokozati beosztása ugyanaz maradt, mint előtte, csak a rendelkezési és közvetlen ellenőrzési jog szállt az államhatalomra, melyet Erdélyben az úgynevezett Gubernium [Főkörmányszék] gyakorolt; természetes, hogy az iskolák és nevelőházak javai fölötti rendelkezési jog is ennek hatáskörébe tartozott. Később egyik osztálya, a tanügyi bizottság, majd annak keretében kialakított catholica commissio litteraria által intézte a főkörmányszék az erdélyi katolikus iskolaügyet.⁸ ...

⁵ Vö. MvhRKG Ért. 1894–95. 12.

⁶ Vö. MvhRKG Ért. 1894–95. 21.

⁷ MvhRKG Ért. 1894–95. 23–24.

⁸ Rudnay Sándor, Erdély püspöke az első, akire az összes erdélyi római katolikus iskolát és nevelőházak legfőbb igazgatását bízta a Gubernium 1819-ben.

...Fontosnak tartottam a marosvásárhelyi iskolázásnak nagyvonalakban történő bemutatását a kezdetektől a 18. század végéig, hogy fogalmat alkothassunk, milyen kiváló szellemi alapokon épült/fejlődött a korabeli nevelésügy, előkészítve ezáltal az elkövetkező másfél évszázad katolikus iskoláját – a Római Katolikus Gimnáziumot –, melynek 1894-95-ös értesítőjéből az előbbiekből gyakran idéztem.

Írásom elején idézett öregdiák-megkeresésre válaszolva vettem fel a kapcsolatot a 2003-as esztendő végén Marosvásárhely egyetlen színmagyar iskolájának – a Bolyai Farkas Elméleti Líceumnak – igazgatóságával, személyesen Bálint István igazgató úrral, valamint Horváth Gabriella igazgatóhelyettes asszonnyal, akik „IGEN”-t mondtak az érsekség elképzelésére, nevezetesen egy katolikus teológiai osztály/tagozat létrehozására, annak a közeljövőben történő önállósodási perspektívájával. [Ez utóbbira minden lehetőség már mutatkozott, ugyanis a Katolikus Főgimnázium eredeti épületegyüttese visszaszármazott annak jogos tulajdonosára – a Gyulafehérvári Római Katolikus Egyházra.]

Az első kilencedikes katolikus teológiai osztály beiskolázására azonban még várni kellett, mivel az osztály jóváhagyása csak a következő iskolai évtől volt lehetséges a megyei tanfelügyelőség /a főtanfelügyelő úr/ pozitív hozzáállása jóvoltából.

Aztán két alkalommal is önállósodhatott a tanintézmény, s az azóta történt bizonytalanság-keltés majd mindenki számára ismert... Bízunk azonban abban, hogy a marosvásárhelyi katolikus hívek (s nem csupán) óhaját – az önálló iskola állami újraalapítását végül is siker koronázza, s biztos hajlékot nyújthat ezáltal egy felekezeti jellegű, hitvallásos iskola növendékeinek – tisztelgésül nyelvüket, hitüket, szülőföldszeretetüket semmi áron fel nem adó, régmúlt elődöknek.

Dr. Gál László, főegyházmegyei főtanfelügyelő

A múlt értékei, a jövő reményei

2024-ben a marosvásárhelyi katolikus oktatás újraindításának 20. évfordulóját ünnepeljük. E jeles esemény nem csupán a katolikus oktatás megújulásáról szól, hanem az összetartozásunkról, a közös és sajátos értékeink őrzéséről, valamint a közösségünk erejéről is. Az elmúlt két évtized tapasztalatai jól mutatják, hogy megmaradásunk érdekében mennyire fontos a nemzeti és keresztény öntudatunk erősítése, egymás támogatása, és az erdélyi magyar közösségen belüli vallási, valamint ideológiai különbségek elfogadása.

Marosvásárhely történelmében a 14. században már megjelenik a katolikus felekezeti oktatás. A 18. század elejétől újra önálló katolikus iskola is működött városunkban, amely generációkat nevelt, és adta át számukra a tudás mellett a hit és a közösség értékeit is. Sajnos a 20–21. század

folyamán politikai döntések következtében háromszor is felszámolták az iskolát.

Először a kommunista rendszer 1948-ban, amikor Romániában általánosan eltörölték a felekezeti oktatást. A szinte 250 éves hagyomány megszakítottóságát eredményező intézkedés és a felnövekvő generációk iránti felelősségérzet szülte a katolikus oktatás újraindításának gondolatát, amely 2004 szeptemberében vált valósággá egy cikluskezdő katolikus teológiai osztály formájában a Bolyai Farkas Elméleti Líceum keretében. A Református Egyház épületében működő Bolyai Farkas Elméleti Líceum mindig is a közösség szolgálatának szentelte magát. 1994-ben itt indultak újra a református teológiai osztályok, amelyek szintén a vallásos oktatás iránti elkötelezettség jelei is, hiszen az iskola nem csupán tudást, hanem identitást is kínál a fiataloknak, lehetőséget adva arra, hogy megismerjék saját kultúrájukat és vallásukat, miközben tiszteletben tartják mások értékeit is.

A katolikus iskola mint önálló intézmény 2015-ös alapításának örömteli pillanatait sajnos beárnyékolta a jogi nehézségek, és 2017 augusztusában, amely 2018-ban vált jogerőssé, a helyi táblabíróság döntésével újra felszámolták, immár másodszor a marosvásárhelyi katolikus oktatást. A Bolyai Farkas Elméleti Líceum viszont ismét bebizonyította elkötelezettségét az erdélyi magyar oktatás és a keresztény vallás iránt: befogadta a katolikus iskola diákjait és tanárait, lehetővé téve számukra, hogy folytathassák tanulmányaikat.

2018 augusztusában új reménysugárként a Bolyai Farkas Elméleti Líceum gyámsága alatt alakult újjá a katolikus iskola. A közösség ereje és az összetartozás érzése segített átvészelni a nehéz időszakokat, de az iskolát rossz szemmel néző, és a hagyományokat, történelmet nem tisztelő szélsőséges csoportok támadásai nyomán 2022 májusában ismét bezárták az intézményt. A Bolyai Farkas Elméleti Líceum azonban ekkor is megmutatta, hogy az összetartozás nem csupán egy szó, hanem élő érzés: újra befogadta a katolikus iskola diákjait és tanárait, akik nap mint nap nem önállóan ugyan, de zavartalanul gyakorolhatják az oktatási-tanulási folyamatot, hagyományaikat.

Ezekben a nehéz időkben a Bolyai Farkas Elméleti Líceum elkötelezetten dolgozik azon, hogy a marosvásárhelyi Katolikus Iskola önálló intézményként minél hamarabb újraindulhasson. Minden erőnkkel azon vagyunk és leszünk, hogy támogassuk a sajátosságok őrzését és a jövő oktatási kereteinek megfelelő kialakítását, mert hisszük, hogy a katolikus oktatás nemcsak a tudás, hanem a közösségi identitás szempontjából is elengedhetetlen.

Ez a 20 év nemcsak a kitartásról és a küzdelemről szól, hanem a közösség erejéről, a kölcsönös támogatásról és az elfogadásról is. Hiszen az, hogy itt állunk, együtt, az a közös célunk és sajátos értékeink őrzése iránti igényünknek köszönhető. A Bolyai Farkas Elméleti Líceum nem csupán jogutódja a Református Kollégium történetének, hanem egy szellemi otthon, ahol a különböző vallási és kulturális háttérrel rendelkező diákok együtt tanulhatnak, gazdagítva egymás életét. A tudás és a hit összefonódik itt, lehetőséget adva a jövő generációinak, hogy felnőtté válva is büszkén képviseljék közösségüket. És épp szellemi otthon voltában ismeri el és tartja fontosnak, hogy Marosvásárhelyen több hasonló, igényesen működő iskola létezzék.

Az előttünk álló évek új kihívásokat hoznak, de hiszek abban, hogy közösségünk ereje és

elkötelezettsége továbbra is sikeressé teszi a katolikus oktatást. E jeles évfordulón tisztelettel és köszönettel adózunk mindazoknak, akik hozzájárultak ennek az iskolának a létrejöttéhez és fenntartásához, valamint azoknak, akik a jövőben is támogatják a katolikus oktatást Marosvásárhelyen.

Zárásként engedjék meg, hogy Szabó T. Annát idézzem: „A tudás és a hit együttes jelenléte az, ami megtart minket.” E szavakkal kívánok mindannyiunk számára fényes és reményteljes jövőt, ahol az erdélyi magyar oktatás tovább él és virágzik! Ünnepeljük együtt a közösségünket, az oktatást és a jövőt, amelyet közösen építünk!

Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója

Katolikus oktatás Marosvásárhelyen

Múltját tekintve a szerzetesi, káptalani iskolák során át egyidős a Kárpát-medencei jelenlétünkkel a magyar nyelvű katolikus, felekezeti oktatás. Eleinte a nagyobb városokban, püspöki központokban, majd a kolostorok mellett folyamatosan kimutatható a megléte Marosvásárhelyen is. Még a reformáció előtt, a jelenlegi Bolyai Farkas Elméleti Líceum helyén álló Szent Miklós plébánia mellett ugyanúgy katolikus iskola működött, mint a Várban, ahol a ferences szerzetesek hoztak létre iskolát, amelyből majd a Schola Particula, a Református Kollégium elődje alakult ki. A 18. század elején a városba érkező jezsuitáknak köszönhetően újraindult, új helyszínen, a Keresztelő Szent János plébániatemplom udvarán a katolikus iskola. S ahogy nőtt a diákok létszáma, költözött a Lábas-házba, majd talált végül új otthonra a 20. század első éveiben a Klastrom utcában, mint a jezsuita rend feloszlata után egy átmeneti korszakot követően az Erdélyi Római Katolikus Státus iskolája. A Státus Főgimnázium mellett más katolikus iskolák is létrejöttek. A városba visszatérő ferencesek is újra elindították iskolájukat, elemi tagozattal a 18. század közepén. S a 19. század végére a katolikus oktatás kiteljesedett a lányiskolával, ferences nővérek vezetésével, amit ezért is a köztudat Zárda néven emleget.

1948-ban az államosítás megszüntette a katolikus oktatást, de a vágyat annak újraélesztésére nem tudta megtörni. A rendszerváltás után a Státus Főgimnázium öregdiákjai kezdeményezésére, kellő támogatással éppen 20 évvel ezelőtt újraindulhattak a katolikus osztályok. A múlt nagy helyszínei közül a Klastrom utcai otthonba nem engedte vissza őket az épületet belakó Egyesülés Főgimnázium. Nem adott otthont az egykori Zárdában az ott működő művészeti iskola sem. A visszatepedett ferencesek főtéri temploma és iskolája már le volt évtizedek óta bontva. A várból a Schola Particula utóda, a Református Kollégium is elköltözött oda, ahol egykor a Szent Miklós plébánia mellett a katolikus iskola működött, egy közös épületet osztva meg a Bolyai Farkas Elméleti

Líceummal. S ez lett 20 évvel ezelőtt a menedék, a helyszín, ahol megint megújult a katolikus oktatás. Ahol az egymásra taltságot jegyében ezek az osztályok otthont találtak, átmeneti otthont, amíg megerősödve hazaköltözhetnek. Ezt a befogadást köszönjük, mert az újraindulást tette lehetővé. Ahogyan a visszafogadást is, amikor erre szükség volt, s ahogyan erre most is szükség van.

Ebben a folyamatban én eleinte csak azt láttam, hogy vannak katolikus osztályok. Majd 2008-tól azt is, hogy római katolikus szaktantárgyakból érettségi van, s bekerültem egy olyan körbe, ahol érettségi tételeket dolgoztunk ki. Ezután jött egy újabb kihívás, hogy a Státus Főgimnázium egykori kollégiumi épületének a bérleti szerződés lejártá után mi legyen a sorsa? Talán merész volt a gondolat, de elhangzott: újra kell indítani önálló iskolaként a Katolikus Főgimnáziumot. Sors, gondviselés, kegyelem... Nehéz eldönteni, de tény, hogy sok kételkedés mellett igazolást kapott az, hogy itt a kellő idő. A kegyelmi idő, amikor tenni lehet és kell. Sok-sok megbeszélés, egyeztetés, parttalan és előrevívó vita során mindenki, aki fontos volt, igent mondott: az érsekség, a Státus, a szülők, a Bolyai, s végül a marosvásárhelyi önkormányzat is. Így 2015-ben megint lett katolikus iskola, a katolikus osztályokból, elemi, gimnáziumi tagozattal együtt, egy természettudomány osztállyal kiegészülve. Újra, otthon.

Egy olyan iskola, amely a remény és az ellentmondások iskolája lett. Mert alig telt el egy tanév, a „rendszer” lecsapott. Én nem mehettem be az iskolába, a kollégáknak nem volt ki aláírja a fizetés utalását. De a „rendszer” nem tudott kifogni az isteni kegyelmen. Mert az Úr építette a házat. És gondot is viselt rá. Jöhetett felszámolás, átszólás, a közösség Igenje Igen maradt. Az újra felszámolt iskola újraindult 2018-ban. Felvéve, visszavéve egykori nevét, Il. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum néven. Kevés kellett ahhoz, hogy megtudjuk, hogy megint peres eljárás részesei lettünk... Nemsokára alapfokon, majd 2022-ben jogerősen megint megszűnt az önálló katolikus iskola.

Papíron.

Mert ahogy Ady Endre megfogalmazta, az „élet szent okokból élni akar”. S ezért is a katolikus iskola nem szűnt meg... Erről Jauris lányának története jut eszembe, amikor Jézus elmondta, hogy „nem halt meg ..., csak alszik!” (Mt 9,24). S fel fog ébredni. S méltó kell legyen ahhoz a múlthoz, amely Marosvásárhelyen a katolikus oktatás múltja. Mert a katolikus iskola belakta, és étellel töltötte meg a Szent Miklós plébániát és a Várt, előzményt és hagyományt adva a Schola Particula gyökereiből kinövő Református Kollégiumnak és a Bolyai Farkas Elméleti Líceumnak. S adott életet a Lábás-ház Szent Imre kollégiumának, a jelenlegi Művészeti Főgimnázium által belakott Zárdának, s a már elbontott főtéri ferences elemi iskolának, illetve utolsó otthonának, a Klastrom utcai Státus Főgimnáziumnak. Ahol otthon van, akkor is, amikor ezt van, aki megkérdőjelezi... Mert valójában, ami számít, hogy hol érezzük otthon magunkat. S nekünk otthonunk ez az iskola, s a templom. Így sem mi, sem a közösségünk, nem fogjuk hagyni... sem a templomot, sem az iskolát.

Dr. Tamási Zsolt-József

A C-sek

Amikor 2006 szeptemberében Csató Béla főesperes úr kíséretében először léptem be a Bolyai igazgatói irodájába, csak annyit tudtam, hogy létezik egy római katolikus teológia osztály, amelynek szaktantárgyait jómagam fogom tanítani. Ezen az első beszélgetésen viszont Bálint István igazgató úr részéről elhangzott egy olyan mondat, amely keretet adott, és bizonyos értelemben ma is meghatározza a teológia osztályhoz való viszonyomat. „Ennek a tagozatnak identitást kell adni” – mondotta akkor az igazgató úr. Nem kifejezetten nekem címezte ezeket a szavakat, de felkaptam rájuk a fejem. Identitást adni, identitást formálni nem kis feladat, különösen olyan fiatalok között, akik önmaguk keresésének útvesztőiben sokszor feladják annak a reményét, hogy önmagukra találjanak.

Hamar kiderült, hogy nagyon heterogén társaságba csöppentem. Voltak lelkesek, kevésbé lelkesek, érdeklődők, passzívak. Voltak olyanok, akik komoly vallás-erkölcsi neveléssel érkeztek otthonról, de olyanok is, akik azt sem tudták merre nyílik a templomajtó, hogyan kell viselkedni egy misén, és eszik-e vagy isszák a Bibliát.

De lassan kezdett kialakulni az arculat. A katolikus gólyabállal kezdődött, amely hagyománnyá vált. Nem sokra rá megalakult a gregorián schola. Aztán sikerült egy kis csapattal Nagyenyeben bérházi felkészítőt tartani az ottani fiataloknak. Majd lett egy kis kórus, lett zenekar. Megtanultuk a Krisztus engedelmes lett értünk mindhalál című vetített képes kis zenés-énekes műsort. Felfedeztem, hogy sok jó táncos van a teológia osztályokban. Akkor mindjárt táncsoportunk is lett. Székelyruhában karácsonyi időszakban kántáltunk a polgármesteri hivatalban. Díszőrséget álltunk márciusban Lukinics József sírjánál. Közben a zenekar és az énekkar szépen fejlődött. Már tizenkéttagú zenekarunk és 40 fős kórusunk volt. Akkor arra is rájöttünk, hogy mi lenne, ha a teológia osztályoknak saját diáklapja lenne? Megszületett az Anonymus. Sok beszélgetés, sok interjú nagyon különleges emberekkel. Nagy dolog volt, hogy a 2009-es millenniumi ünnepségen Gyulafehérváron egy pápai küldöttel, egy bíborossal, egy érsekkel és egy megyéspüspökkel is sikerült interjút készíteni. Ezenfelül pedig a diákokról, tanárokról, az iskoláról lehetett izgalmas dolgokat olvasni. Elzárándokoltunk Gyulafehérvárra, szerveztünk teológiai diákkonferenciát, és aki úgy gondolta, a latintanárral latin nyelvű sírfeliratokat is fordíthatott a belvárosi templom kriptájában.

A Bolyai vezetősége és tanári kara mellettünk állt, minden jó kezdeményezésünket támogatta. Fokozatosan formálódni kezdett a C-sek arculata. A nyakkendőjünkbe behímzett kis kereszt is jelezte, hogy bolyaisok, csak egy kicsit másképp. Aztán változott az élet, a Bolyai kibocsátott a szárnyai alól, majd visszavett, majd megint kibocsátott, és most újra itt vagyunk. Most már nem C-sekként, hanem AK-sökként megyünk tovább, de hiszünk abban, hogy a teológia osztályban komoly lehetőségek vannak. Hogy aki itt végez, bármi lehet: orvos, tanár, mérnök, vállalkozó, politikus, munkás, kamionsofőr, zenész, pap, lelkész, szakács, tréner, életmódvezető – bármi. A

legfontosabb viszont az, hogy családjukat, népüket, hivatásukat szerető, két lábbal a földön álló, de tekintetüket az égre emelő boldog emberekké váljanak. S ha ebben mi, a teológia osztályban tanító pedagógusok, iskolalelkészek segíteni tudtuk őket, akkor ez az osztály elérte célját.

Székelly Szilárd-János

*„Csak embernek lenni, semmi egyébnek, / de annak egésznek és épnek,
/ Isten lehelte szépnek.” (Sík Sándor)*

2004-[2008]-2024

Általánosan ismert, illetve a hagyományostól eltérő „mozaik-kockák” a Bolyai égisze alatt 20 éve újraindult katolikus oktatás első osztályának életéből.

Heti rendszerességgel közösségi szentmise a Keresztelő Szent János plébániatemplomban

Őszi zárandoklat Gyulafehérvárra

Cserkészkedés

Önkénteskedés a Máltai Szeretetszolgálatnál és a Rohammentő Szolgálatnál

Látogatás Tófalván a karmelita kolostorba

Mikulásoszás magunkban, illetve Pál atya árváival

Látogatás (apró ajándékokkal) a sérült gyerekek kövesdombi házába

Négy karácsonyi műsor színpadra állítása, illetve három éven át a gólyabál megszervezése a katolikus osztály kiscsoportjai számára

Szereplés a minket támogató Katolikus Öregdiákok Sanctus Emericus Baráti Körének nyári találkozóin

Részvétel a különböző ifjúsági találkozókban és nagybőjtben a városi keresztúton

Osztálykirándulások

Születésnapjukat ünneplők megajándékozása és köszöntése himnuszunkkal: „Áldjon meg téged az Úr”

Szalagavató

Tanár-diák focimeccs

Ballagás

Érettségi

Sok jókedv és nevetés, ugyanakkor izgalom és szorongás is, egymás ugratása, viszont bajban, szükségben segítése...

Hálás vagyok a Mindenhatónak, hogy ennek a csapatnak az irányításával érhetett véget osztályfőnöki pályafutásom. Köszönet az együtt átélt évekért, élményekért.

Tudjuk, egy láthatatlan kötelék évek múltán is összefűz bennünket, hiszen Pál apostol szavaival élve: „...megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, d közülük legnagyobb a szeretet.” (1Kor 13,13)

Isten áldása kísérje a mindenkori osztályok diákjainak, szüleinek és mindazoknak az életét, akik fáradhatatlanul küzdenek, tesznek a katolikus oktatás fennmaradásáért és fejlődéséért.

Törekedjünk a SZERETETRE!

Kanizsai Györgyi

Jó emlékezni!

2005 szeptemberében elindult a második katolikus osztály a Bolyaiban, amelynek volt szerencsém az osztályfőnöke lenni.

Egy nagyon életrevaló, színes társasággal találtam magam szembe.

Osztályfőnökként, az első félévben csak kapkodtam a fejem, és próbálkoztam a fegyelmet egy bizonyos szinten tartani. Úgy éreztem, hogy a diákokkal karöltve, botladozunk, esünk, majd próbálunk újra felállni.

Az osztályban voltak nagyon szorgalmas, jó tanuló diákok, közepesek, gyengék, sportolók, zenészek. Volt barátság, irigység, ellenségeskedés, nemtörődomség stb. Voltak hívők és nem hívők, templomba járók és templomkerülők, erős akaratúak és hajlékonyak.

A segítőkészség nem volt idegen, sőt tizenegyedik osztályban nagyon szívesen vállaltak minden munkát, főleg, ha órák alatt kellett azt végezni.

A Jó Isten segítségével elkezdett az osztály közösséggé alakulni. Sok mindent felvállaltak, és tették a dolgukat, mindenki a saját képessége szerint

XII. osztályban ráébredtek, hogy jó volt együtt lenni, és hogy fontosak egymásnak. Nagyon nehéz volt az elválás. Úgy tudom, azóta is rendszeresen tartják a kapcsolatot. Most már családos, pénzkereső, komoly emberek. Úgy látom, mindenki kihozta magából a maximumot. A legnagyobb öröm az, hogy mindegyre születik egy-egy kisbaba. Igazából ez a legnagyobb öröm!

Meg vagyok győződve, hogy a rendszeres együtt imádkozás nem volt hiábavaló.

A Jó Isten áldja meg őket és az összes többi katolikus osztályt!

Fodor Gizella

Kétszer négy év. Adalékok a jubileumi köszöntéshez

Van miért emlékeznünk, ha az általunk megélt idő történelmet is hordoz: 31 év volt mögöttem a tanári pályán, amikor osztályfőnöke lehettem az akkor már három éve létező római katolikus teológiai szakirány soron következő osztályának a Bolyaiban 2007 őszén. Távol volt még akkor a katolikus gimnázium önállósodása, és még távolabb az ezt követő megpróbáltatások, örültünk az indulás lehetőségének és annak, hogy éppen a Bolyai fogadta be, vezetőinek bátor döntése nyomán, az első alkalommal beiskolázott katolikus osztályt.

Ennek a négyéves tapasztalásnak, majd a rákövetkező újabb négy évnek a megértéséhez talán hasznos előrebocsátani, hogy tanárkodásom első 14 évében [ami a „népi hatalom” utolsó 14 éve is volt egyben] lakótelepi általános iskolában tanítottam sokféle társadalmi környezetből származó, mindenféle képességű és szorgalmú diákot. Fontos és szép évek emlékét őrzöm ebből a rendszerváltás előtti nehéz korszakból, volt iskolám régi tanárai és új kollégák között meg lehetett tanulni és gyakorolni is a valódi értékek érvényesítését az ideológiai körítéstől függetlenül. 1990-ben kerültem át a Bolyaiba, nyelvet, kultúrát és világlátást oktatva gyorsan teltek az órák, és ha néha lazult volna a fegyelem, elég volt a közös tapasztalásokra, az együtt töltött időre apellálni.

A 2007-ben, majd 2011-ben elvállalt osztályfőnökség sok tekintetben visszaröpített a kezdetekhez, mert a teológiai szakirány az iskolaválasztási procedura utolsó szakaszában iskolázta be diákjait, így újra találkoztam az iskola iránt bizalmatlan szülőökkel, a tanulási nehézségekkel küszködő diákokkal, az órák menetébe bekapcsolódni nem tudó vagy túl hamar belefáradó rendezavarókkal, a mindezek elől kitérő notórius hiányzókkal. Azzal a lényeges különbséggel, hogy a liceumi tanítványaim sokkal közelebb voltak a felnőttkorhoz, mint a régi kisdíákjaim. Mégis a végtelen gyermekkornak ugyanazzal a gondtalanságával élték napjaikat, és szórták ki osztálykiránduláson a bentlakási párnákból a tollakat, behavazva az ablak alatti virágágyásokat, mint Holle anyó a mesében.

Illetve nem egészen: valamiféle zord elfogadása mutatkozott egyre gyakrabban a mások javára történő cselekvésnek, szemérmes kitérés a legelvetemültebb ötletek valóságba ültetése elől, a közösség erejének utolsó pillanatban történő mozgósítása – sok apró jeltől lehetett lassanként kiolvasni a változást. Amitől tanárként nem volt tanácsos rögtön elérzékenyülni, mert jött nemsokára a sokadik, kijózanító botrány. Nem lehet szemmel követni a fű növényét, legfeljebb megnevezni az elősegítő körülményeket: az érkező meleget, az esőt, a napfényt. Így alakította a fiatal kertet mindaz, ami a hit alapjairól, gyakorlásáról, valláserkölcseiről órákon elhangzott, akárcsak a Via Crucis szertartása a hősök temetőjének világító keresztye alatt a kora tavaszi alkonyatban, a hétfő reggeli szentmise a plébániatemplomban és a közös vonulás a Sáros utcán, a lelki napok beszélgetései az iskolalelkésszel, a szeptember végi misehallgatás a székesegyház fenségében.

Többnyire nem lettek tanárkedvenc jó gyerekek a marcona fiúkból [az élet kedveltjei már jobb eséllyel], és nem lettek szendék a kacér lányok. Mégis mások lettek négy év múltán, jó velük lenni,

őket hallgatni. Nyilvánvaló a változás, amin átmentek, de nehéz beszélni róla, vonakodunk is megtenni. Talán annyit mondhatunk, hogy beköltözött lelkükbe a mérlegelés áldása és kínja, tudnak jók is lenni. És ha csak egy kis részünk is van ebben ...

Haller Béla

Az egyházi iskolában lelkészként végzett munka különleges kihívásokat és örömöket hoz. Az oktatási intézményen belüli lelki vezetőként nemcsak az oktatói és pedagógiai feladatokat láttam el, hanem a diákok lelki életének ápolásában, támogatásában is részt vettem. Az alábbiakban szeretném megosztani néhány személyes élményemet, amelyek bemutatják, milyen volt egyházi iskolalelkészként szolgálni. Az egyházi iskola legnagyobb előnye talán az, hogy a hit és a vallás jelenléte természetes része a mindennapoknak. A diákokkal való kapcsolatomban az elsődleges célom nemcsak az volt, hogy oktassam őket vallási témákban, hanem hogy a hétköznapi életben is megélhessék a hitüket. A hetente egyszeri reggeli misék és a különféle vallási események mind lehetőséget nyújtottak arra, hogy a közösség együtt imádkozzon, elmélyítse kapcsolatát Istennel. Lelkészként fontos volt számomra, hogy a tanulóiban megerősítsem az értékek iránti elköteleződést: a szeretet, az elfogadás és a segítőkészség központi elemei voltak a tanításnak. A hit kérdései azonban sokszor túlmutatnak a templomon, és a mindennapi életben is megnyilvánulnak. Ebben az iskolai környezetben lehetőségem nyílt arra, hogy személyes, bizalmas beszélgetéseken keresztül segítsek a diákoknak megérteni, hogyan élik meg a hitet a kihívásokkal teli helyzetekben, például konfliktusokban vagy nehéz döntések előtt állva. Egyházi iskolában lelkészként talán az egyik legfontosabb feladatom az volt, hogy a diákokat támogassam lelkileg a nehéz időkben. Sokszor fordultak hozzám problémákkal, amelyek a családi életből, baráti kapcsolatokból vagy akár tanulási nehézségekből fakadtak. Ezek a helyzetek olyan pillanatok voltak, amikor a lelki gondoskodás különösen nagy jelentőséggel bírt. Lgyekeztem a diákokat egyéni útkeresésük során támogatni, segíteni nekik felismerni a belső erőforrásaikat, és megtalálni a válaszokat saját kérdéseikre a hitükön keresztül. Egy nehéz iskolai év volt. Az oktatási terhek vagy akár a személyes életük kihívásai közepette az iskolai lelkész szerepe abban is megnyilvánul, hogy meghallgat, támogat és lelki irányítást nyújt. Célom az volt, hogy az iskola közössége mélyebb lelki élményekhez jusson. Egy-egy adventi vagy nagybőjti program, keresztútjárás, karácsonyi betlehemezés vagy iskolai zárandókat mindig különleges jelentőséggel bírtak. Ezek az események nemcsak az ünnepek spirituális megélését szolgálták, hanem lehetőséget nyújtottak arra is, hogy a közösség közelebb kerüljön egymáshoz és Istenhez. A programok szervezése során gyakran tapasztaltam, hogy a diákok mennyire fogékonyak a vallásos élményekre, különösen, ha azokat kreatív módon közelítjük meg. Az egyházi iskolában lelkészként dolgozni nemcsak örömet, hanem kihívásokat is jelentett. Mivel a diákok különböző háttérrel és hitbeli meggyőződéssel érkeztek,

fontos volt megteremteni egy olyan közeget, ahol mindenki megtalálhatja a saját lelki útját, miközben a keresztény értékek mentén formálódik. Olykor nehéz volt egyensúlyt találni a vallási tanítások és a diákok személyes hitbeli kérdései között, de éppen ezek a helyzetek tették izgalmassá a munkámat. Olyan pillanatokban, amikor egy diák lelki válságba került, tudtam, hogy a támogatásomnak mély és hosszú távú hatása lehet az életére. Ez a tudat állandó figyelmet és elkötelezettséget kívánt. Az egyházi iskolában lelkészként dolgozni rendkívül hálás feladat. A hit átadása, a közösség építése, valamint a diákok lelki támogatása egyaránt hozzájárul ahhoz, hogy az iskola egy olyan hely legyen, ahol nemcsak a tanulás, hanem a lelki fejlődés is központi szerepet játszik. Számomra ez a szolgálat nem csupán munka volt, hanem hivatás, amely folyamatosan gazdagított és megerősített a hitemben, miközben mások lelki életének alakulását is segíthettem.

Karácson Tibor, volt iskolalelkész

Többek vagyunk, ha többet vállalunk

A marosvásárhelyi Keresztelő Szent János Plébánia pályakezdő segédlelkészeként, 2007-ben Csintalan László főesperes-plébános úrtól kaptam feladatul a különböző plébániai tevékenységek mellett, hogy a katolikus osztályokat kísérem, lelki impulzusokat adjak, spiritualitás órákon együtt legyek velük, teret adva a középiskolás diákokat foglalkoztató problematika megtárgyalásának és a hit fényében való értelmezésének.

Feladatomat nem feltétlenül oktatói tevékenységként fogtam fel és gyakoroltam, inkább a nagyobb testvér, az idősebb útítárs, a pásztor figyelmével és igyekezetével próbáltam jelen lenni a diákok között, Loyolai Szent Ignác nyomában vallva, hogy a spirituális növekedés nem annyira az értelem munkájának, hanem inkább a belső érzékelésnek és a gyakorlásnak az eredménye.

A hétfő reggeli rendszeres diákmise szerepe az volt, hogy kezdő impulzust adjon hétnek. Ezt szolgálni voltak hivatottak a hétfőnként kiosztott, névre szóló kártyák hétről-hétre, egy-egy üzenettel, szentírási verssel feltarisznyálva a hétre az éppen ébredő nebulót... Világos volt számomra, hogy sokan az ébredés kellemetlenségeit élték meg inkább a mise előtt vagy alatt/végén is, azonban mindig voltak olyanok is, akik a reggeli imaalkalmakban is inkább az elmélyülés, a formálódás lehetőségét látták. Nekik külön köszönettel tartozom.

Élmény volt számomra a tanárokkal és főleg az osztályfőnökökkel való együttműködés, látni azt, hogy azzal együtt, hogy mindenkinek a maga szakterületén van feladata, szaktanárként dolgozva is elkötelezettek voltak a diákok lelki és spirituális fejlődése-fejlesztése iránt. Példát mutattak abban, hogy a katolikus osztályba járni alapvetően nem azt jelenti, hogy kevesebbek vagyunk másoknál, hanem jóval többek, mert többet vállalunk, többet teszünk a Jóistenért, a

közösségért, s mindezek által önmagukért is.

Már azokban az években intenzíven formálódott az önálló katolikus iskola gondolata, ami később valósulhatott meg, története azonban, bár szép és felívelő volt, mégsem lehetett nagyon hosszú a közismert események nyomán. Miközben arra gondolok – az egykori katolikus osztályok elindulásának évfordulóján –, hogy sokaknak sok mindent ki kellett bírniuk és el kellett viselniük az iskola ügyében, azért is fohászlok, hogy az alapító gondolat ne fáradjon el, és ne szűnjön meg.

Legyen mielőbb Marosvásárhelyen önálló katolikus iskola, az egyre-másra felerősödő ellenszélben is maradjanak meg, és legyenek mindig újak is, tanárok, szülők és egyházi előljárók, akik helyben a keresztény és magyar jövőt építik!

Szőcs Csaba plébános, volt iskolalelkész

Emlékek

A több évszázados múltra visszatekintő marosvásárhelyi katolikus oktatás állomásait szerzetesek, papok és világiak építették. Az építők mellett mindig megjelenik a rombolók csapata is. Így amit az egyik verejtékes munkával felépített, azt a másik könnyedén, egyetlen karlendítéssel a földig tudja rombolni. Rombolni, megszüntetni, elvenni, mindig is könnyebb volt, mint építeni, létrehozni és adni. Az elmúlt évszázadokban felépített állomásokat átépítették, lerombolták. Ma sincs ez másképp, ugyanaz a küzdelem folytatódik. Állomások épülnek és tűnnek el. Igazából az ember lelkiismerete Isten és embertárs előtt akkor lehet nyugodt, ha az építők sorában tudja önmagát. Az újrainduló katolikus oktatás történetének körübelül az ötödik évében léptem be a közösség életébe, 2009-et írtunk. Az első iskolai napon zöldfülű segédlelkészként indultam én is a diákokkal együtt a Bolyai-tetőre. Emlékezni azt jelenti: jelenbe hozni a múltat, és ahogy Isten nagy tettei a jelenben is éreztetik hatásukat, – hiszen ugyanaz az Isten viseli gondunkat, mint aki a választott népnek is oltalmazta az életét –, így a jelenbe érkező múlt megszépül és erőt ad a további állomások építéséhez. Sok szép emlék kavarog bennem: első órák, hétfő reggeli szentmisék (egyébként minden hétfő reggeli elmélkedésem megvan), névsorok, szentírási idézetes cetlik, lelkinapok, beszélgetések, kollégák nagyszerű segítőkészsége és jelenléte, a tanáriban a kis katolikus sarok, párbeszéd, ökumené...

Szép az, ha adni tudunk magunkból egymásnak. Jó volt ezt megtapasztalni itt, ebben az iskolában. Biztos vagyok benne, hogy előljáró, tanár és nevelő – még akkor is, ha ez nem tudatosul sem abban, aki adja, sem abban, aki kapja – az életének egy darabkáját tanítványainak adja. Húsz év távlatából ezt látom. Kaptam szívdarabkákat, tanulmányaim, neveltetésem és munkám során, s ez lassan megtanított arra, hogy nekem is ugyanezt kell tennem. A magunk széttosztását jó idejében elkezdni, már csak azért is, mert a végén könnyebb lesz magunkat, egész

emberségünket, élettörténetünkkel együtt az Úr tenyerébe helyezni. Kapni, és aztán lassan nekünk is adni. Egymásnak. Igaz, nem mindig sikerül a legjobban. Ahhoz, hogy adni tudjunk, szív kell, vagyis nem elég a külső, szükséges a belső is. Ez teszi széppé és nemessé az embert. A belülről való építkezésnek engedjétek zöld utat magatokban. A nagy múlt és az elmúlt, újrakezdett hús év margójára ezt írnám: Jézus Krisztus legyen életetek középpontja, fonjátok, fűzzétek és építsétek köréje az életet; a jelenlétében gyakran megfürdetett szív majd megtanít adni, küzdeni és tovább, újabb állomásokat építeni.

Ad multos annos!

Kiss Endre plébános, volt iskolalelkész

Nyomot hagyunk egymás életében...

Nyomot hagyunk az általunk megérintett életekben. Vannak olyan emberek, akik kitörölhetetlen nyomot hagynak a lelken. Egy bevésődést, ami sosem tűnethető el.

Ha visszagondolok papi életem első négy évére, nagyon meghatározó volt számomra a Bolyai Líceum Katolikus osztályaiban való iskolalelkési működésem.

A sok küzdelem, a sok felemelő istenélmény, a diákokkal és tanárokkal való személyes beszélgetések, szentmisék, lelkinapok, közös hétvégék mély és felejthetetlen nyomot hagytak bennem. Főleg mostanában, amikor a régi diákjaimmal találkozom, jóleső érzés az a szeretet, tisztelet, megbecsülés, bizalom, amellyel felém fordulnak.

Nagy élmény volt számomra, hogy már tízéves érettségi találkozóra is hívtak meg diákjaim. Együtt ünnepelhettük a visszatérő igazi találkozásokat.

Akkora ajándék minden diák, minden pillanat, amelyet megéltem ezekben az években. Valóban a jó Istennek szeretetterve van mindnyájunkkal.

A lélek nyomot hagy egy másikban, más szívében él tovább.

Több diák kért utólag, hogy eskessem meg őket, vagy kereszteljem meg a gyermekeiket, sajnos olyan alkalom is volt, amikor diákjaim elhunyt szeretteit kísértem el utolsó útjukra. Ezek az utólagos felkérések is nagyon megerősítettek abban, hogy volt értelme ennek a négy évnek, nyomot hagytunk egymásban, és valahol megérezték a jó Isten közelségét, szeretetét, amelyet mindig prioritásként akartam átadni számukra.

Rengeteg móka, jókedv, vicc és humor volt az iskola mindennapjaiban. A diákjaimmal való foglalkozás mozgatta mindennapjaimat. Sok élményt kaptam a diákjaimtól.

Minden érintés nyomot hagy maga után. Minden és mindenki, akihez hozzáérünk, valamilyen

módon megváltozik. De a változások mindig meglepetésként érnek minket.

Fiatalként elmentem velük bulizós helyekre is, sokszor a szülők azért engedték el a gyermekeiket szórakozóhelyekre, mert a pap is megy velük. Életem első diszkóját is ezen diákokkal együtt éltem meg. Több diáknak lettem a bérmaapja, a szülőkkel is bizalmas kapcsolatot ápoltam. Minden szülőértekezleten igyekeztem jelen lenni, és közösen próbáltunk megoldásokat találni bizonyos gondokra, helyzetekre. Az osztálymisék, lelkinapok hangulata nagyon sokat jelentettek számomra. Kihívás volt, naponta szembenézni a kamasz fiatalokkal, kérdéseiket megismerve válaszokat keresni az élet mindennapi kihívásaira.

Van, aki áldás, van, aki lecke számunkra. Ma napig minden diák számomra áldás és lecke is egyben. Meg vagyok győződve, hogy nem az a legfontosabb, amit tanítottunk, hanem az hogyan voltunk a fiatalok között.

Iskolalelkészként, év elején - minden osztályban - öt dolgot szegezünk le:

Amiért a kacska nem tud úszni, nem a vízzel van gond! – Tartsd meg a szabályokat!

Nem az a baj, ha bonyolult az élet, az a baj, ha zavaros! – Bármilyen gondod van, keress meg, és imádságban hordozd az életedet, imádságban hordozzuk egymást.

Ha nincs tyúk, ha megütik sem tojik! – Tanulni kell...

Ne csak múltjanak, hanem teljenek is a napjaik. – Ne legyen eltékozt idő egy pillanat sem.

Az iskolát nem keverjük a barátsággal.

Sikerült betartani ezeket a spiritualitás órai szabályokat. Mindegyikhez, nagyok sok érdekes emlék és élmény társul. Nyomot hagytunk egymás életben. Nagyon hálás vagyok a jó Istennek mindenért, amit ezekkel a fiatalokkal és tanárokkal megélhettem. Nagyon nagy ajándék a katolikus osztályoknak a léte, még akkor is, ha nagyon sok küzdelemmel jár együtt.

Vannak személyek, akik egyszerűen megjelennek az életünkben, és örökre nyomot hagynak bennünk.

Hankiss Jánostól olvastam és nagyon megragadott, amit ír: „Úgy élj, hogy visszanézhess. Ne haraggal, hanem örömmel forgathasd át emlékeidet, visszafelé. Nehogy sajnálkoznod kelljen... Okosan élj. De főleg: szépen. Gazdagon, ne a szó anyagi értelmében, hanem szellemeikben. Ahogy a vonuló vadak hagynak nyomot maguk után, úgy hagyj te is. Hogy rád találjanak, ha keresnek. Hogy rád találhasson, aki keres. Hogy ne felejtse el a vonulását. Jeleket hagyj a világban, téged jelzőket. Gondolatokat, amelyek rád mutatnak. Emlékeket, bármilyen, csak markáns legyen... akkor jól éltél. Akkor éltél helyesen. Úgy élj, olyan megfontoltan, okosan és szépen, hogy még az elmúlás fájdalmát is eltakarja a jóleső emlékek felizzó melege. Úgy élj!”

Legyen köszönet és hála mindenért. Kérem a jó Isten áldását továbbra is az i(l)skola, a katolikus osztályok életére.

Hajlák Attila-István plébános, volt iskolalelkész

Szeretetnek próbaköve...

A szeretet próbakövét, mi keresztények, életünk minden napján jól érzékelhetjük napkeltétől napnyugtáig. Nemcsak a külső tényezők és emberek teszik próbára alkalmasint szeretetünket, hanem saját magunk által felállított akadályok is. Folytonos vívódásaink közepette azonban mindig biztosan áll előttünk a szeretet győzelmének jövőképe.

A 2015/16-os iskolai évet is ez a küzdelem jellemezte, ugyanakkor sok erőt adott az a szeretet, melyet iskolalelkészként tapasztalhattam a munkatársak és a gyerekek részéről. Jól érzékelttem már akkor, hogy a keresztény hit továbbadása lehetőségének leginkább kíváncs és erős alapja maga a szeretet. Hála az Úrnak, bőséges alkalom kínálkozott arra, hogy az imént említett keresztény gyakorlatot mélyen elültessük a szívünkben, s hogy az „megszülje” az érdeklődést a hit mélységei iránt. Jó alkalmat szolgáltatott erre a sok közös együttlét, osztálykirándulás, lelkinap, ahol megismerhettem nemcsak a diákot, hanem az embert is, ami az külsőségek mögött rejtőzött. Ebből az alapvető tapasztalatból rajzolódott ki később egy olyan szoros kapocs, amelyet nem hittem volna, hogy egy év leforgása alatt megvalósul. Ez a kapocs táplálja mind a mai napig egymással való kapcsolattartásunkat s azt, hogy némelyekkel egészen szoros lelki rokonság köt össze.

A szeretet megéléséhez azonban nemcsak a szép pillanatok, hanem a próbára tett szeretet harcai is hozzátevédnének egyre kevésbé keresztény korunkban. Míg azok, akik a szeretetet, más szóval a krisztusi tanokat igyekeznek továbbadni, folytonos kanosszajárásra kárhoznak, addig azok, akik a lelketlen egoizmust hirdetik kitüntetésekért tarthatják mellüket. A keresztény ember számára ez meglehetősen érthetetlen folyamat, s valljuk be, hogy a normális emberi és keresztény értékrend megbomlása húzódik e folyamatok mögött. Immár szállóigévé vált az a tapasztalatunk, hogy az emberiség történelme megismétli önmagát, s jól emlékszünk, hogy nem is annyira régen voltak olyan évtizedek, ahol szintén próbaköre került a keresztény szeretet és oktatás valósága. Nem szabad azonban elfelednünk, hogy végül, kivétel nélkül mindig a Szeretet fog győzni. Személyes kívánságom csupán egy: Isten éltesse a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceumot...

Ad multos annos vivat!

Obermájer Ervin, volt iskolalelkész

Séta az omladozó homlokzat mögött

Tisztí bácsi! Mik azok az ábrák a falon? Azok is le fognak omlani és hullni egyszer?

Nem biztos! Nézzetek csak föl a Főépület homlokzatára! A vén épület falai repedezettek! A színe kifakult! Olyan az egész, mint egy vén aggastyán, de azok az ábrák és alakok épek, sőt egészen masszívak! Lerombolhatatlanak tűnnek!

Hogyhogy leronthatatlanok? Hogy vannak azok oda felerősítve?

Azok az alkotói szív lenyomatai. Levéshetetlen és kiirthatatlan.

Azoknak a szülőknek és diákoknak a szívdobbanásai, akik, ha kellett kéthetente aláírást gyűjtöttek, hogy legyen iskola. A meghurcolt szülők és diákok szilárdították oda a fal tégláihoz a bíróságok aijtájában türelemmel kiállt soraikkal, kérvényeikkel és kitartásukkal.

S hogy mi adja a láthatatlanból való előlépésüket?! Az az ima, amelyet sokak nap, mint nap elrebegtek az iskoláért! Az a töretlen hit, hogy Isten a növekedés akarója, sokakat összefogott, hol könnyvel a kezükben, hol pusztán a szentségimádások csendjének levegőjében. Mindig egységben Isten ajándékainak a leedséséért! És ez a láthatatlan erő láthatatlanul mutatkozott meg, mert még mindig ott tanít a tanár és tanul a diák, pedig sokak szemében már rég nem szabadna ez így legyen. Amint ezek a homlokzati jelképek ott vannak, pedig nem szabadna, úgy a Római Katolikus Iskola is Vásárhelyen van és lesz! Mert NEM HAGYJUK AZ ISKOLÁT!

Jó ügyes mester dolgozhatott az épületen, ha ezek ilyen tartóság!

Igen, kétségkívül jó építőmestert állított a Gondviselő az építkezés élére. Nemcsak jó munkás ő, hanem remek és nagyszívű ember, igazgató és barát!

Ő az, aki az éjszakáit és nappalait is megvonta a szeretteitől, ha kellett, hogy fura rendelkezések szövevényes támadásaiban megvédje az igaz ügyet a jogászok rosszindulatú értelmezéseitől. Eltiltották, de megkerülni nem tudták. S jó csapat gyűlt köréje, akik bebizonyították, hogy a haszonelvű világ robotolásában a tanító-nevelői hivatás felülemelkedik a pénz nemtelen levegőjén. Hónapokig a tanárok fizetés nélkül is állták a sarat, és építették a jövőt! Ezért ilyen szilárd ez a felénk tátongó néhány jelkép!

De mik is ezek a jelképek?

Két üzenettel bíró címer és két égi pártfogó. Az egyik a város címere, mert

Marosvásárhely szabad városi címere az oktatás szabadságának is a jelképe! Akik az Iskola ellen törnek a város karakterét támadják. A másik az erdélyi püspök, Gróf Mailáth Gusztáv Károly, az iskola építtetőjének a címere. Aki iskolát épít, az életet ad.

Az Iskola főhomlokzatán ez a püspöki címer hirdeti, hogy az élet továbbadásának van csak értelme. A szellemi élet megszületését támadók vaksága öncsonkítás!

A két égi pártfogó Szent Mihály arkangyal és Szent Imre herceg alakja a biztos győzelem

garanciái. Mert hogyan magyarázzuk meg azt, hogy jogilag nincs egy intézmény, de gyakorlatilag van tanítás? Úgy, hogy az iskolaügy mögött az ég nagy harcosának Szent Mihály főangyalnak a gonosz erőin való győzedelme nyilvánul meg! A gonosz erők támadhatnak, de ami Isten oltalma alatt áll, elpusztíthatatlan. Ez az Iskola Isten oltalma alatt áll! Szent Mihály arkangyal az erdélyi Főegyházmegye védelmezője. Az ő engedelmességének példája, a tanulniakarás kulcsa is. És Szent Imre, a magyar ifjúság védője a biztosíték, hogy lehet növekedni és sikereket elérni kitartó és szorgalmas munkával. Két évtized végzőseinek a hétköznapijai bizonyítják, hogy gyümölcsöző szellemi és nevelői munka történik a marosvásárhelyi Katolikus Iskolában. A látványosabb tantárgyi eredményeket felsorolni se lehet. Az időt is átívelő sikerek gyümölcsei még láthatatlanok!

És ezek a szimbólumok akkor biztosan megmaradnak?

Azt nem ígérheti senki, hogy a homlokzatról nem vésik le soha, de ha a szívekbe erősen bele vannak vésve, akkor biztosan megmaradnak! Ha a diákok és a tanárok, a szülők és a támogatók szerepei meg-megpillantják időnként a romos épület homlokzatán ezeket a jelképeket, és hagyják, hogy bepréselődjene a szíveik falába, akkor ezek és az Iskola biztosan megmaradnak!

Tisztí bácsi, te honnan tudsz ennyit erről az Iskoláról?

A szülők jogos harca, a diákok hétköznapi küzdelme, az igazgató elszánt csatája, a tanárok hősiei kitartása 2016 és 2022 között átfolyt a szívemen. Kicsit büszkeséggel mondom, hogy részt kaptam abból a munkából, hogy mindezek a jelképek erősebben tartsák a falakat!

Balla Imre plébános, volt iskolalelkész

Lectori salutem!

Két évtizeddel ezelőtt indult újra a római katolikus oktatás Marosvásárhelyen. Húsz év nem tűnik olyan soknak, és mégis illő visszatekinteni, jó megemlékezni. Ezt tesszük most mi is, 2024-ben.

A katolikus egyház történetében az oktatás hosszú múltra tekint vissza, s a nagy korszakváltások ellenére is az alapértékeihez hű maradt.

Az oktatás történetét sokkal könnyebb azokban a korszakokban vizsgálni, melyeket szilárd értékrend határoz meg. Ekkor a gyermekek nevelésével foglalkozó felnőtt [pedagógus] egy meghatározott eszmény jegyében adja át tanítványainak azt, ami testi, értelmi és vallási fejlődésüket a legjobban szolgálja. A 6-8. században a hagyományos értékek leomlottak. A Római Birodalom nyugati utódállamaiban nem egy civilizáció létezett, hanem több kultúra élt egymás mellett, gyakran egymás ellenében, melyek a fiatalok számára eltérő, sőt ellentétes választási lehetőségeket kínáltak. Hatalmas műveltségi szakadék választotta el a római grammatikusoknál tanult diákokat a püspöki székesegyház felolvasójától, vagy a vezér környezetében szolgáló germán katonától a kora gyermekiségétől kolostorban nevelkedett szerzetestől.

A művelődés és az oktatási rendszer átalakulására a barbár törzsek letelepedése és az új germán királyságok megalakulása után került sor. Azóta is minden korszakváltás idején a nyugati kultúra ezen alapjaihoz térnek vissza a történészek, amikor a katolikus oktatás kezdeteit vizsgálják.

Ebbe a nagy és gazdag oktatástörténelemkönyvbe írja a marosvásárhelyi római katolikus közösség is saját kis bekezdését, amikor egy eget bedeszakázó rendszer széthullása után, a hön vágyott szabadság megtapasztalásával, két évtizeddel ezelőtti újraindulását ünnepli.

Napjaink sem mentesek a megpróbáltatásoktól, kihívásoktól, az alattomos, hamisan érzékenyítő ideológiáktól. Nekünk azonban van egy olyan tanítónk, hiteles mesterünk, aki nem a földi, múlandó ügyeskedők sajátos távlataiban gondolkodik, hanem örökérvényű tanításával, életpéldájával, áldozatával nekünk [is] utat mutat. Jézus Krisztus az igaz tanító, a hiteles pedagógus. Minket is bátorít: „Ne féljete, én legyőztem a világot.”

Önmagától, csak „úgy véletlenül” nem keletkezik semmi. Az eredmény csak a szótárban előzi meg a munkát. Ezért tudni, ismerni kell az igazat, csodálni a szépet, gyakorolni a jót és átélni az Istent.

Tuzson Attila, iskolalelkész

Mit is jelent számomra a C betű? Az ABC első betűi közé tartozik, de nem a legelső. Ez nem jelenti azt, hogy szavakban és mondatokban nem kerülhet első helyre. Szóval a kitartás, céltudatosság és a tanulás betűje.

Kiss Gellért vagyok, és 2012-ben végeztem a Katolikus osztályban. Mi voltunk a C-sek. Kicsit csintalan, saját értékrenddel és gondolkodással, sokszor mások által másként nézett osztály. Szerettem ott lenni ... és a mai napig, ha újra kellene választanom, az ABC semelyik betűjével nem cserélném fel. A mai napig hálás vagyok tanárainknak azért az élménydús négy évről, amit nyújtottak. Soha nem felejttem a vallástörténet, földrajz és a további vallási szakóráinkat. Ki tudná elmondani magáról, hogy egy kriptá feltárásiában vehetett részt? Hát csak a C-sek. A tanárok elvetették a magot, még a legkeményebb talajba is, és évek múltán eredményes termés lett.

Mit nyújtott nekem a katolikus osztály? Reményt, célt és kitartást. Egyszerű példaként felhoznám, hogy minden egyes táboromnál, eseményemnél az étkezés imádsággal kezdődik és végződik. Ez nagy szó a mai rohanó világunkban. Végül meg szeretném említeni, hogy a katolikus osztály zenészeként külön öröm volt itt muzsikálni. Egyszóval a C nem az első az ABC-ben, de az élet mondatában ő lehet kezdőbetű.

| Kiss Gellért, volt diák, gitártanár és az EdurEducational Reborn elnöke

Kovács [Baranka] Katalin vagyok, 2019-ben végeztem a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai líceum teológiai osztályában. Ezt követően a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen Szociális munkát végeztem, majd Mentálhigiéné mesteri szakon lediplomáztam. Van egy egyesületünk, amelynek a neve Angyalok a városban, jótékonykodással foglalkozunk. Ennek az egyik érdekessége, hogy 11. osztályból a filozófia tantárgy keretében írt projektekből nőtte ki magát mára már egyesületté. Jelenleg van egy, egyéves és három hónapos kisfiam, Márk. Személyesen én az iskolába mindig örömmel jártam. Hajtott a tenniakarásom, a buzgóságom, ott bontakoztathattam ki szárnyaimat. Barátságok kötődtek, és szerelmek születtek. Számomra a legkedvesebb nap a hétből a csütörtök volt, akkor mindig szentmisével indult a napunk. Olyan hálás vagyok, mert olyan különleges kirándulásokon vehettem részt: Ukrajnában, Törökországban... Dr. Tamási Zsolt igazgató úr a problémáinkra mindig talált megoldást, bízott bennünk, hogy a nagybetűs életben megálljuk a helyünket. Olyan pedagógusok neveltek és tanítottak, akik egy életen át tartó leckét adtak emberségről, tiszteletről, hitelességről. Az első tanulság az oszító származik: [Farkas Iván, szerk. megj.]: Mindig vállald a felelősséget tetteidért! A latintanárnőtől [Dr. Antal Gyöngyvér, szerk. megj.] pedig a mély tiszteletet sajátítottuk el: „Fiam, ha találkozunk az úton, kezedet a zsebedből kiveszed, és hangosan előre köszönsz!” A hitelesség pedig a vallástanárról [Székely Szilárd-János, szerk. megj.] jött: „Nem elég a jót prédikálni, a jót cselekedni is kell!” Úgy érzem ez a katolikus iskola egy olyan bázis számunkra, ahol olyan értéket tudunk (tudtok) elsajátítani, amire máshol nincs lehetőség. Olyan magok vannak elültetve, amelyek jó gyümölcsöt teremnek.

| Kovács [Baranka] Katalin, volt diák, a Sanctus Emericus Római Katolikus Egyesület elnöke

Nyolcadikos koromba döntenem kellett. Merre tovább, melyik gimnáziumban folytatom tanulmányaimat? Nagyon sokat hallottam a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnáziumról, így tudtam, hogy oda fogok menni. Kiderült, hogy 3 szak közül választhatok: természettudomány, társadalomtudomány és teológia. Én a teológia szak mellett döntöttem, amit azóta sem bántam meg.

Mit adott nekem ez a négy év? Nagyon sok mindent köszönhetek ennek a 4 évnek.

Az életre nevelt, a helyes keresztény életre. Mindig nagyon büszke voltam arra, hogy teológia osztályba járok, mert mi nem csak a szellemi tudásra fektettük a hangsúlyt, hanem a lelkiekre is. A másik két évfolyamhoz képest mi a teológia szakon pluszt kaptunk, embert neveltek belőlünk. A szak egyik legjobb órája a spirituális nevelés óra volt. Amikor hallhattunk a körülöttünk történő eseményekről, azok okairól és arról, hogy ezek hogyan hatnak a kereszténységünkre, hitünkre, saját lelkivilágunkra. Ezeken az órákon hallottak segítettek abban, hogy megértsük, mi miért van, és ki tudjunk magunkba alakítani egy álláspontot.

Hogyan segít ez a mindennapokban?

Jelenleg teológiát tanulok, így a négy év alatt megszerzett tudást tudom kamatoztatni. Látom az évfolyamtársaimon, hogy akik nem teológia szakra jártak, nekik sokkal nehezebb. Azért nehezebb, mert ők nem kaptak ilyen alapot. Nekem nagyon sokat segít az, hogy a teológia szakra jártam. Ha most nyolcadikos lennék, ismét a teológia szakot választanám, mert egyik szak sem tud annyit adni, mint ez.

| Bukur Szabolcs, volt diák, teológiai hallgató

Az öregdiákok megemlékezése a marosvásárhelyi katolikus oktatás 300 éves újraindításáról (2002)

A 300 éves évforduló előadói

A 300 éves évforduló résztvevői előadás közben az Unirea Liceum tornatermében

A 300 éves évforduló résztvevői

Nagygyrnei bérnálókozók felkészítése (2007)

Az első katolikus osztály egyházi ballagása (2012)

Krisztus engedelmes volt értünk mindhalálig – előadás a negyrenei ifjúsági találkozón (2009)

Az Anonymus egyik szerkesztője Dr. Erdő Péter bíborossal interjút készít (2009)

Anonymus

A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum katolikus osztályainak lapja, 2008 húsvét, I. évfolyam I. szám

Lectori benevolenti salutem

A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum katolikus teológiai osztályainak lapját, az Anonymus-nak az első számát tartja kezében a kedves Olvasó. Miért **Anonymus**? Az továbbiakban elmondják ők, akik szerkesztik a lapot és akiről szól valójában, hogy miért választották a névtelenségben is himnévre szert tevő krónikáiró magyar puspok „never”.

Az **Anonymus** azzal a nem titkolt szándékkal jött létre, hogy hirt adjon arról a tevékenységről, amely ezekben az osztályokban folyik, hogy ezáltal is ismertebbé váljanak azok az értékek, amelyeket az itt tanuló serdülők, többségében katolikusok, de reformátusok, evangélikusok, unitáriusok és ortodoxok is, elsajátítani igyekeznek. Tudatni akarják a nagyvilággal, hogy ők is ugyanolyan fiatalok, mint bárki más. Az iskolát elvégezve, aki tovább akar tanulni, ugyanúgy tovább

tanul, mint aki más profilú osztályban végez. Amiótt katolikus osztályba jár, nem kell feltétlenül pap, apáca, hitoktató vagy kántor legyen: ugyanazok a lehetőségek állnak előttük, mint minden humán profilú középiskolát végzett fiatal előtt.

Fogadják tehát szeretettel ezt az első számot, amely elsősorban bemutatkozás akar lenni. Mivel a húsvéti időben jelenik meg, ezért külön oldali szenteltünk legnagyobb ünnepek méltatásának is.

Szekély Szilárd koordinátor-tanár

Miért Anonymus?

Az újságunk elnevezéséhez érdekes történet fűződik. A szerkesztőbizottság tagjai, azaz mi, napokig törtük a fejünket egy lehetséges néven, azonban semmi kézzelfogható dolog nem jutott eszünkbe. Különféle neveket próbálkoztunk, de mégsem alakult ki semmi. Ám

egy szép csütörtöki napon újra összeült a jökdévű kis csapat, újra tanakodni kezdtünk, gondolkodtunk a lapunk nevéén. Egyszer csak felhangzott a nagy csendben egy név: **ANONYMUS!** Semmi véglegesség nem volt benne, mégis megszületett a várva várt eredmény! **NÉVTELEN!** Húha, hát ez azért mégsem semmi!

Végül ténylegesen megszavaztuk, hogy a lapunk a híres krónikáiró nevét viselje, ugyanakkor szimbolikus jelentéssel is bírhat a megnevezés. Bár mi nem akarunk az egykori krónikáirókhöz hasonlóan névtelenségbe burkolózni, mégsem az a lényeg, hogy kik a szerzők, vagy mi a lap címe. A fontos az – és ezt meg is hirdetjük – hogy tartalmas, érdekes és minket jellemző újságot adjunk Olvasóink kezébe.

A szerkesztők nevében: Kiss Lilla, XI. C.

Impresszum

Szerkesztők: Bartalus István, Köszegi Szilárdia (XII. K.); Domby Mária, Kiss Lilla, Orosz Timea, Tóth Noémi (XI. C.); Józsa Zoltán, Polgár Timea, Sávári Noémi, Sebesi Szilárd (X. C.); Gáll Orsolya (IX. C.). Fényképek: Günczj Hunor (X. C.), Internet. Védnökök: Csintalan László főszerkesztő, Bálint István igazgató. Koordinátor-tanár: Székely Szilárd. Nyomtatás: Masterdruck nyomda, Marosvásárhely. A szerkesztők véleménye nem mindig egyezik meg a szerzők véleményével. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza! Megjelenik egy iskolai évben négyszer.

A jelen lapszámot támogatták:

S.C. Bănăsea Service S.R.L. – Marosvásárhely; S.C. Dolby-System S.R.L. – Marosvásárhely B&B TIM S.R.L. (Autóvilamosság-karbantartás és szerelés) – Marosvásárhely; Kereszturi József – Nyárádszereda, akiknek segítségét ezúton is köszönjük.

Az Anonymus első számának címlapja

A teológia osztályok a milleniumi év zárószentmiséjén, Gyulafehérváron (2009)

A városi ifjúsági keresztúton 2009-ben

A teológia osztályok képviselő a kis vállalkozók vásárán a Bolyaiban (2010)

Bécsben 2009 adventjében

A katolikus gólyák leteszik az esküt (2013)

Krípta-projekt – a Keresztelő Szent János plébániatemplom kriptájában található latin nyelvű feliratok fordításáról készült kiállítás (2010)

Székelyruhás diákok díszőrsége Lukinics József sírjánál 2013-ban

Lukinics József sírjánál 2012 márciusában

Fellépés a Sanctus Emericus Óregdiákok Baráti Társaságának évi találkozásánál 2012-ben

A KERESZTÉNY MISSZIÓ

- a keresztény igehirdetés
története és szerepe -

- diákkonferencia -

Időpont

**2012. április 3.
11-13 óra között**

Helyszín

Díszterem

Előadások

Sárosi-Csorba Emese (XI. C)

Az apostoli misszió

- Szent Péter és Szent Pál, Szent Tamás, Szent Bertalan és Tádé -

Zudor Bernadett, Kristóf Noémi Bernadett (IX.C)

Misszió a középkorban

- a bencések szerepe, szlávok közötti misszió, az északi népek, a magyarok megtérítése -

Malavi Csilla, Nemes Kinga, Bálint Lehel, Ugron Győző (X.C)

Katolikus misszió a világ kontinensein

- Amerika, Távol-Kelet, Afrika -

Görög Alíz (Református Kollégium-X. β)

Református missziós törekvések az erdélyi románok között

Szél Erzsébet, Nemes Biborka (IX. C)

**A görög-katolikus és az örmény katolikus egyház
létrejötté Erdélyben**

László Balázs, Ugron Győző (X. C)

A modern kor missziója

-külső és belső misszió -

Felkészítő tanárok:

Dr. Puskás Attila

Székely Szilárd

Az egyháztörténelmi diákkonferencia plakátja (2012)

Az egyháztörténelmi diákkonferencia előadói (2012)

Diákkonferencia a teremtés és evolúció témakörben (2009)

Tanár-diák meccs (2009)

A 12-es lányok tánca a tanár-diák meccs szünetében (2014)

A táncsoport kántálása a Bolyaiban (2010)

Emeld föl fejedet büszke nép – előadás (2010)

A táncscsoport kántálása a keresztelő Szent János plébánián 2011-ben

Kántálás után a marosvásárhelyi polgármesteri hivatalban (2010)

Kóruspróba (2009)

Ad-hoc zenekar az összerázó kirándulást záró szentmisén (2013)

Fellépés a 2016-os karácsonyi ünnepségen

Fellépés a 2016-os karácsonyi ünnepségen

Vetélkedő Gyímesfelsőlokon (2014)

Vetélkedő Gyímesfelsőlokon (2014)

Mikulásjárás (2011)

Lelkinap Szőkefálván (2014)

Gyulafehérvári zarándoklaton 2012 nagycsütörtökén

Szalgavató után [2013]

Összerázó kiránduláson Zeteváralján [2013]

A teológiai osztályok önkéntesei a 2015-ös főegyházmegyei kreativitási vetélkedőn

Készülés a nagyváradi Hívások nyomában vetélkedőre (2023)

A XC osztály 2007-ben

Szerkesztők:

Székely Szilárd-János
dr. Tamási Zsolt-József

Korrektúra:

Brandner Judit-Emőke
Kusztos Bálint Etelka
Mózer Brigita-Ágota

TÁMOGATÓK:

Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

PRO VITA CRISTIANA
Alapítvány

MÉDIAPARTNER:

MÁRIA RÁDIÓ
100.1 FM